

371.42

21

ร. 2

เหตุผลของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ในภาคตะวันออก
เกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

ปริญญาโท

ของ

ประมวล คิริวัฒน์แก้ว

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๓

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติศได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาได้

อัมพร 1/16/1975, ประธาน

บุญส่ง และคณะ กรรมการ

น.ร. หุ่นเรือน กรรมการ

๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๓

ประกาศคุณูปการ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนร่วมให้ออก และความช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพา โชติงเสถียร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญถึง แนนหนา อาจารย์ ศรีพานิชธรรม แล้วยังมีบุคคลต่อไปนี้คือ ศาสตราจารย์ ดร.ละม้ายมาศ ศรีทัศน์ ผู้ซึ่งมีส่วนช่วยอย่างมากในการวางแผน การวิจัยและความสะดวกในการติดต่อรวบรวมข้อมูล อาจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย ให้คำปรึกษาค้นสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เลขานุการสำนักงานสถิติ ให้ความร่วมมือในการประเมินผลทางสถิติ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือในการคำนวณงานจาก อาจารย์ กฤษณา โพธิ์เจริญ และ นายสุนันท์ ทองกำ

นางสาวสุภาภรณ์ เอี่ยมจินดา นางสาวธารณี หาญวิริยะพันธ์ นายประสิทธิ์ นิยมจินดา นายวิจิตร เรืองสวัสดิ์ นายมะเคื้อ เสมา ผู้ร่วมงานในการ วางโครงการวิจัย

อนึ่งนอกจากผู้กล่าวชื่อนามมาแล้วนี้ยังมีบุคคลอื่น ๆ อีกที่มีส่วนในการทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปก็ แต่ไม่สามารถนำมากล่าวได้หมดในที่นี้ จึงขอขอบพระคุณบุคคลเหล่านั้นไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

ประมวศ ศิริวัฒน์แก้ว

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
ความมุ่งหมายในการก้นกัว	๔
สมมติฐานในการก้นกัว	๔
ความสำคัญของการก้นกัว	๕
ขอบเขตของแบบ	๘
ขอบเขตของการก้นกัว	๘
การจำกัดความศัพท์เฉพาะ	๑๐
เอกสารและการก้นกัวที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๒ วิธีดำเนินการก้นกัว	๑๔
แหล่งข้อมูล	๑๔
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๑๘
เครื่องมือที่ใช้ในการก้นกัว	๒๓
วิธีสร้างแบบสอบถาม	๒๔
วิธีรวบรวมข้อมูล	๒๕
วิธีจัดการกับข้อมูล	๒๕
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๖
๓ การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย	๒๘
ตอนที่ ๑	๒๘
จำแนกนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ที่สนใจจะ	
เลือกเรียนทางกฐ ความแตกต่างของจำนวนนักเรียนหญิง	
และนักเรียนชายที่สนใจจะเลือกเรียนทางกฐ	

ตอนที่ ๒ ๓๐

จำกัดความสำคัญของเหตุผล ฐานนิยมของเหตุผล
เกี่ยวกับการเลือกและไปเลือกเรียนทางครู ความแตกต่างของ
เหตุผลเกี่ยวกับการเลือกและไปเลือกเรียนทางครู ระหว่าง
นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

ตอนที่ ๓ ๔๐

ความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกอาชีพ ระหว่างนักเรียน
ที่เลือกอาชีพครูและอาชีพอื่น ฐานนิยมของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือก
อาชีพต่างๆ

ตอนที่ ๔ ๔๓

ความแตกต่างของจำนวนนักเรียนที่สนใจเลือกเรียนทางครู
ระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามอาชีพต่างกัน

ตอนที่ ๕ ๔๔

ความแตกต่างของจำนวนนักเรียนที่สนใจเลือกเรียน
ทางครูระหว่างนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน

ตอนที่ ๖ ๔๕

ความแตกต่างของเหตุผล เกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครู
ระหว่างนักเรียนที่ต่างเพศกัน มาจากครอบครัวที่มีคามารคาม
มีอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน

ตอนที่ ๗ ๔๓

นักเรียนที่ไม่เรียนต่อหลังจากจบปีการศึกษาแล้ว

๔	สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า	๕๕
	สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า	๕๕
	ขอเสนอแนะ	๕๕

บรรณานุกรม	๖๐
------------	----

ภาคผนวก ก.	๖๑
------------	----

การหานัยสำคัญของความแตกต่างโดยใช้อัตราส่วนวิกฤต	๖๕
---	----

การวิจารณ์กับเปอร์เซ็นต์ไคลน์ในการแบ่งนักเรียนตาม	
---	--

ผลการเรียน	๗๕
------------	----

การวิจารณ์ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	๗๕
--------------------------------	----

การหาความเชื่อมั่นของข้อสอบ	๗๗
-----------------------------	----

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม	๘๐
-----------	----

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑. จำนวนนักเรียนในแต่ละจังหวัดที่สอบถึงขั้น ม.ศ.๓ และ ม.ก.๕	๑๕
๒. จำนวนนักเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับชั้น ม.ศ.๓	๒๐
๓. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ก.๓ ที่สนใจเลือกเรียนทางครู	๒๕
๔. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ก.๕ ที่สนใจเลือกเรียนทางครู	๓๐
๕. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครู ของนักเรียนชั้น ม.ก.๓	๓๑
๖. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครู ของนักเรียนชั้น ม.ก.๕	๓๓
๗. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียน ทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓	๓๕
๘. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียน ทางครูของนักเรียนชั้น ม.ก.๔	๓๗
๙. ค่าเฉลี่ยของมัธยฐานเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล เกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ก.๓ และ ม.ก.๕	๓๘
๑๐. ค่าเฉลี่ยของมัธยฐานเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล เกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕	๓๙
๑๑. การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕	๔๐
๑๒. เหตุผลที่นักเรียนคำนึงถึงในการเลือกอาชีพ	๔๒
๑๓. การวิเคราะห์จากผลการเปรียบเทียบเหตุผลของนักเรียน ที่เลือกอาชีพครูกับอาชีพอื่น	๔๓
๑๔. เหตุผลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียน	๔๖
๑๕. จำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูจำแนกตามอาชีพของบิดามารดา	๔๗
๑๖. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ก.๓ ที่เลือกเรียนทางครูว่าแตกต่างตามผลการเรียน	๔๘

๑๗.	จำนวนนักเรียนชั้น ม.๓.๕ ที่เลือกเรียนทางธุรกิจ
ตามผลการเรียน	๔๕
๑๘.	กาเฉลี่ยของมัธยม เลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับ
การเลือกเรียนทางธุรกิจของนักเรียนจำแนกตามเพศ	๕๐
๑๙.	กาเฉลี่ยของมัธยม เลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล
เกี่ยวกับการเลือกเรียนทางธุรกิจของนักเรียนจำแนกตามอาชีพ
ของบิดามารดา	๕๑
๒๐.	กาเฉลี่ยของมัธยม เลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับ
การเลือกเรียนทางธุรกิจของนักเรียนจำแนกตามระดับการกีดมา
ของบิดามารดา	๕๒

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

เมื่อใกล้จะสิ้นปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ก็นับว่าใกล้จะถึงระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญสำหรับนักเรียนที่จะจบการศึกษาในชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๔ ทั้งนี้เพราะถึงเวลาที่นักเรียนจะต้องเผชิญกับการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาของตนเอง นักเรียนบางคนก็มุ่งหวังที่จะศึกษาให้สูงต่อไปเพื่อออกมาประกอบอาชีพ ในขณะที่บางคนบางกอนอาจจะต้องหยุดชะงักลง เพราะมีอุปสรรคหรือความจำเป็นบางอย่างที่ทำให้ไม่สามารถศึกษาต่อไปได้

ปัญหาและความยุ่งยากต่าง ๆ ขอมเกิดขึ้นเสมอ ภายหลังการเลือกเรียนต่อของนักเรียน เป็นต้นว่า ผู้ที่เลือกสายอาชีพ ครั้นเมื่อจบการศึกษาแล้วกลับไปทำงานชนิดที่ไม่ได้ศึกษามากวน หรือในบางกรณีผู้ที่เข้าศึกษาทางสายอาชีพก็เข้าศึกษาเพียงชั่วครวเท่านั้น เมื่อมีโอกาสก็กลับไปเรียนสายสามัญ ซึ่งนับว่าเป็นการสิ้นเปลือง เป็นการลงทุนไปโดยไม่ไ้ผลที่ควรค่า^๑ ปัญหาอีกประการหนึ่งที่ควรตระหนักก็คือ บางคนสำเร็จการศึกษาแล้ว เมื่อออกไปประกอบอาชีพก็ไม่สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมั่นคงและก้าวหน้าเช่นนี้นับได้ว่าเราได้บุคคลที่ไม่สามารถในวงการอาชีพ ดังนั้นจึงควรจะได้ค้นหาสาเหตุเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป การค้นคว้าหาสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคล (Work behavior) นั้น กระทำกันอย่างกว้างขวาง ในสหรัฐอเมริกา เช่น

^๑ ปิ่น มาลากุล, "ก่าปราชัยเนื่องในโอกาสเปิดประชุมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ", เอกสารการประชุมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พ.ศ. ๒๕๐๔, หน้า ๑

การสำรวจทัศนคติเบื้องต้นและแรงจูงใจที่มาเลือกอาชีพ^๒ โดย - มอร์แกน (Morgan) สิริเกลดิน (Sirageldin) และ แบรวาลด์ (Baerwaldt) การวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ความพอใจในอาชีพ และการแสดงออกในการทำงาน^๓ โดย รัม (Vroom) การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ (Occupational Values) ของ นาเกล (Nagel) เป็นต้น. ซึ่งนับว่าเป็นการพยายามศึกษา ค่านิยมและอาชีพ เพื่อที่จะหาทางปรับปรุงวงการอาชีพให้มั่นคงและก้าวหน้า. วิธีการแบบหนึ่งที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องนี้ก็คือ การศึกษาเหตุผลของบุคคลในการเลือกอาชีพ โดยถือว่าสิ่งนี้แสดงถึงแรงจูงใจที่ทำให้เขาเลือกอาชีพ^๔ และค่านิยมในอาชีพ

การที่แต่ละคนมีอาชีพที่มั่นคง มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ทำงานด้วยความเสียสละและซื่อสัตย์ บ่มช่วยให้สังคมมีความเจริญรุ่งเรือง

อาชีพถูกนับว่าเป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่ออาชีพหนึ่งในการพัฒนาประเทศ "... ประเทศชาติจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมเยาวชนในวันนี้จะเป็นเรื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า ... งานครูจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่ง ผู้ที่จะออกไปทำหน้าที่ครูจะต้องตั้งมั่นอยู่ในหลักศีลธรรมและพยายามถ่ายทอดวิชาความรู้แก่เด็กให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนั้นจะต้องวางตนให้เหมาะสมกับที่เป็นครู ให้นักเรียนมีความเคารพนับหน้าต่อตา และเป็นที่เลื่อมใสของผู้ปกครองนักเรียน

^๒ American Educational Research, Review of Educational Research, October 1968, p. 319

^๓ Ibid.

^๔ Nagel, Elwyn H., "Values and Occupational Preferences of Junior High School Boys, Dissertation Abstract, Vol. 25 : 3229

อีกด้วย" ^๕ จะเห็นได้ว่าวิชาชีพถูกทำให้เป็นเพียง "เรื่องจาง" ถึงที่กล่าวกันไม่
แก่อาชีพถูกเป็นวิชาชีพชั้นสูง (profession) ประเภทหนึ่ง ^๖ เช่นเดียวกับวิชาชีพทาง
การแพทย์ กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม เป็นต้น

ปัญหาที่ควรพิจารณาอีกคือหาอย่างใดจึงจะได้บุคคลที่เหมาะสมไปเป็นครู เพื่อจะได้ไป
ทำหน้าที่ของครูอย่างสมบูรณ์ต่อไป

๕ มัชฌิมา ^๗ ได้พยายามค้นหาลักษณะของครูที่ดีและได้สรุปไว้ว่า นอกจากจะมีคุณสมบัติ
ในด้านการอบรมนักเรียนแล้วยังต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะต่อไปนี้อีกด้วยคือ ให้กำลังใจ
ยกย่องชมเชยแก่นักเรียน มีความเมตตากรุณา การสอนดี ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน
มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย มีความยุติธรรมซื่อตรง มีบุคลิกภาพดี ให้ความอุปการะแก่นักเรียน
เช่นเดียวกัน ธนู ^๘ ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ ๕ อย่างคือ มีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน
มีความรักอาชีพครู มีจรรยาครู มีคุณสมบัติส่วนตัว และมีรูปร่างท่าทางดี

๖ การได้ครูที่มีคุณลักษณะดังกล่าวแล้วนี้มาไว้ในวงการอาชีพ ย่อมจะนำความเจริญ
มาสู่การศึกษาของชาติอย่างแน่นอน และการพยายามเสริมสร้างตัวบุคคลดังกล่าวนี้ให้มีความ
สามารถ เพื่อมาเป็นครูจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ได้ครูที่ดีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ด้วยเหตุนี้เอง
ผู้ نگาน่าจึงมุ่งหมายจะศึกษาภูมิหลังบางประการของนักเรียนที่จะมาเลือกเรียนทางครู เพื่อ

^๕ พระบรมราชาโชวาท, พิธีพระราชทานปริญญาการศึกษาปี ๒๕๑๐, หน้า ๘

^๖ ละม้ายมาศ กรพัตต์, "อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูงหรือไม่" ศูนย์ศึกษา,
เมษายน - มิถุนายน ๒๕๑๖, หน้า ๑๑๗ - ๑๒๓

^๗ มัชฌิมา ปิยะธาดา, "การสำรวจลักษณะของครูในพระนครและธนบุรี",
ปริทัศน์นิพนธ์, หน้า ๘๔

^๘ ธนู แสงวงก์, "ครู" วิชาสาร, กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘, หน้า ๘๖

หาแนวทางที่จะให้ใคร บุคคลที่พึงปรารถนาในวงการอาชีพทูลต่อไป.

ความมุ่งหมาย

ต้องการทราบว่า

๑. นักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาในชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ จะเลือกเรียนทางกรรมมากน้อยเพียงใด
๒. ในการเลือกและไม่เลือกเรียนทางกรรมนั้นนักเรียนมีเหตุผลอย่างไร
๓. เหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพกรรม จะแตกต่างกับเหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพอื่นอย่างไร.
๔. นักเรียนที่เลือกเรียนทางกรรมในกรอบกว้างที่มีอาชีพอะไร
๕. นักเรียนที่เลือกเรียนทางกรรมมีผลการเรียนอยู่ในระดับใด
๖. นักเรียนที่ต่างเพศกัน อยู่ในกรอบกว้างที่บิดามารดาเป็นอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกันจะมีเหตุผลในการมาเลือกอาชีพกรรมแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการค้นคว้า

ได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

๑. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ จะมีเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางกรรมไม่แตกต่างกัน
๒. เหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพกรรม จะไม่แตกต่างกับเหตุผลของพวกที่เลือกอาชีพอื่น
๓. นักเรียนที่มาเลือกเรียนทางกรรมจะมาจากกรอบกว้างที่บิดามารดาเป็นกรรมสูงๆ

๔. นักเรียนที่มาเลือกเรียนทางธุรกิจจะมีผลการเรียนอยู่ในระดับดังนี้
 - ๔.๑ เก่ง สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.๓
 - ๔.๒ อ่อน สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.๕
๕. นักเรียนที่ต่างเพศกัน อยู่ในครอบครัวที่มีความมรดกมีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน จะมีเหตุผลในการมาเลือกอาชีพที่ต่างกัน.

ความสำคัญของการค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ

๑. การจัดการฝึกหัดครูของประเทศไทยเกี่ยวกับ
 - ๑.๑ การวางแผนขยายสถาบันฝึกหัดครูออกไปตามท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน นับว่าเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งในการจัดตั้งสถาบันเพื่อชุมชน
 - ๑.๒ การรับและการคัดเลือกนักเรียน เพื่อที่จะได้ไ้เข้ามาเรียนครูเพียงพอกทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้ นับว่าเป็นเป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันในการดำเนินวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะได้บุคคลที่มีความเหมาะสมเข้ามาเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันฝึกหัดครูซึ่งมีความรับผิดชอบในการผลิตผู้ที่จะไปอบรมสั่งสอนและเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่เยาวชนของชาติ ย่อมจะต้องพึงเล็งถึงคุณภาพเป็นสำคัญที่สุด ดังนั้นการรับและคัดเลือกนักเรียนจะต้องกระทำอย่างถี่ถ้วนและกว้างขวาง การจะได้คำนึงถึงคุณลักษณะที่จะเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและการออกไปปฏิบัติงาน เช่น ความสนใจ ทัศนคติ ระเบียบวินัยในวิชาชีพ แรงจูงใจในการมาเลือกอาชีพ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือว่ามีความสัมพันธ์

อย่างสูงต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และพฤติกรรมในการทำงานของบุคคล^๕

๑.๓ การปรับปรุงหลักสูตรและวิธีสอนให้ได้มาตรฐาน และเหมาะสมกับ
ผู้เรียน เพื่อให้ได้ครูที่มีสมรรถภาพยิ่งขึ้น หลักยึดถือที่สำคัญประการหนึ่งในการจัดหลักสูตรและ
วิธีสอนก็คือการคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญในขณะเดียวกันจะต้องควบคุมให้อยู่ในมาตรฐานเพื่อ
ความมีประสิทธิภาพในการออกไปประกอบอาชีพ ดังนั้นการทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของตัว
นักเรียนจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้มี
สมรรถภาพสูงสุดเพื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่ต่อไป.

๒. การจัดโครงการแนะแนวในสถาบันฝึกหัดครูในเรื่องต่อไปนี้

๒.๑ การปลูกฝังลักษณะของครูที่ดี ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดี
ไว้แล้วในตอนต้น กิจกรรมที่จะต้องกระทำต่อไปก็คือการปลูกฝังลักษณะเหล่านั้นให้มีอยู่ในตัว
นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในค่านิยม (Ethic) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญมาก
สำหรับครู

๒.๒ การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู นิวคอมบ (Newcomb)
ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติหมายถึงความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับ
อาจมากหรือน้อยก็ได้ และทัศนคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรม ซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ
ใหญ่ ๆ คือ ความพึงพอใจ หรือเห็นด้วย หรือชอบ ถ้าคนเรามีทัศนคติต่อสิ่งใดแล้วก็จะทำให้
คนอยากปฏิบัติ อยากได้ อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าทัศนคติเชิงนิมาน
(Positive attitude) ทัศนคติอีกลักษณะหนึ่งก็คือการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ

^๕ Morgan, James N. and others, "Productive American"
Review of Educational Research, 28 : 319 Oct. 1968

^{๑๓} Newcomb, Theodore M., Social Psychology, p. 126

ไม่ชอบหรือไม่เห็นด้วย ถ้าคนมีทัศนคติแบบนี้ต่อสิ่งใดอย่างหนึ่งอย่างใด ก็จะทำให้เกิดความรู้สึก เบื่อหน่าย หึงรัง อับากหนีให้ห่างจากสิ่งนั้น ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่าทัศนคติเชิงลบ (Negative attitude) ส่วนความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือรัง เรียกว่าเป็นทัศนคติ แบบกลาง ๆ ดังนั้นทัศนคติที่ควรส่งเสริมสร้างแก่นักเรียนครูต่ออาชีพครูควรจะเป็นทัศนคติ เชิงนิมานเกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นบ่อเกิดแห่งความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ

๒.๓ การร่วมมือกันทุกฝ่ายในสถาบันฝึกหัดครูเพื่อการรักษาไว้ซึ่งความ มั่นคงของอาชีพ การแนะแนวไม่เพียงแต่อยู่ในความรับผิดชอบของนักใจคนหนึ่งหรือเฉพาะ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเท่านั้นแต่จะต้องได้รับความร่วมมือจากคณะครูทุกคนในสถาบัน^{๑๑} โดยเฉพาะ อย่างยิ่งครูที่ทำการสอนซึ่งมีโอกาสดำเนินชีวิตกับนักเรียนอยู่เสมอควรจะได้ถ่ายทอดความรู้และ โอกาสต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพครูให้นักเรียนเข้าใจ นอกจากนั้นควรจะมีปฏิบัติตัวให้เป็นตัวอย่าง ของครูที่ดีแก่นักเรียนผู้ที่จะไปเป็นครูต่อไป.

๓. การจัดโครงการแนะแนวอาชีพและการศึกษาในโรงเรียนมัธยมเกี่ยวกับ เรื่องต่อไปนี้

๓.๑ การจัดบริการสนเทศทางอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้ นักเรียนสนใจและเข้าใจในอาชีพมากยิ่งขึ้น " ... การแนะแนวอาชีพเป็นการช่วยให้บุคคล เลือกรับการศึกษาหรือฝึกฝนวิชาชีพ เพื่อที่จะได้ไปทำอาชีพที่เหมาะสมกับนิสัย ทำให้เกิดความ พึงพอใจในงานซึ่งจะก่อให้เกิดความก้าวหน้ามั่นคงในงานที่ทำ หลักในการแนะแนวอาชีพนั้น ผู้แนะแนวจะต้องช่วยให้บุคคลได้รู้จักและเข้าใจตัวเอง มีความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างแท้จริง

^{๑๑} Bureau of Public School, Philippines, Guidance in Our School, September 1961, p.2

และโอกาสที่เปิดให้สำหรับศึกษา ..."^{๑๒} ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบภาวะของการเลือกอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียน เช่นความสนใจในอาชีพต่าง ๆ เหตุผลในการเลือกอาชีพ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจในอาชีพที่เลือกมากน้อยเพียงใด และมีอุดมการณ์ที่จะเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพที่เลือกเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพครูซึ่งเป็นเป้าหมายใหญ่ในการกั่นกว่าครั้งนี้

๓.๒ การปรับปรุงวิธีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพต่าง ๆ และแนะแนวการศึกษาต่ออย่างถูกต้องของตามระบบแบบแผน เพื่อให้นักเรียนจะได้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถจะนำไปพิจารณาได้ว่า การเผยแพร่ข่าวสารที่ได้กระทำมานั้นได้ผลเพียงใด อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการให้ถูกต้องต่อไป.

ขดตกลงเบื้องต้น

๑. ความเชื่อถือได้ของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่นักเรียนตอบอย่างสมบูรณ์ หรือแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการตอบเท่านั้น ทั้งนี้เพราะถือว่าสิ่งเหล่านั้นแสดงถึงการไข่ขลุ่ยพินิจของแต่ละบุคคลซึ่งจะเป็นเครื่องยืนยันความเชื่อถือได้ของข้อมูล

๒. เหตุผลในการเลือกอาชีพ พิจารณาเฉพาะเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของอาชีพเท่านั้น ซึ่งถือว่าเหตุผลเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับค่านิยมในอาชีพและแรงจูงใจที่ทำให้มาเลือกอาชีพ.

^{๑๒} กรีนวูด โกลด์วีส, "การแนะแนวอาชีพ" , บทความแนะแนวการศึกษา และอาชีพฉบับที่ ๘, หน้า ๓๓

ขอบเขตของการค้นคว้า

๑. ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ปีการศึกษา ๒๕๑๒ ทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย ๒ จังหวัดคือ นครราชสีมา ชัยภูมิ หนองบัวลำภู และอุดรธานี และปราจีนบุรี

๒. อาชีพที่นักเรียนเลือกพิจารณาทุกอาชีพที่ระบุชัดเจน ส่วนอาชีพที่มีลักษณะคล้ายกันก็นำมารวมไว้พวกเดียวกัน เช่น ช่างกล - ช่างไฟฟ้า - ช่างวิทยุ - ช่างไม้ ฯลฯ หรือ เกษตรกรรม - ป่าไม้ - ประมง เป็นต้น และในการวิเคราะห์เหตุผลของนักเรียนในการเลือกอาชีพต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับอาชีพที่ผู้อื่น จะพิจารณาเฉพาะอาชีพที่มีผู้เลือกตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไปเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่เพียงพอที่จะอ้างอิงไปถึงมวลประชากรได้สำหรับการศึกษารายนี้^{๑๓}

๓. ในการวิเคราะห์ว่านักเรียนที่ต่างเพศกัน อยู่ในครอบครัวที่มีความมั่งคั่งมีอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกันจะมีเหตุผลในการมาเลือกเรียนทางตรงกันหรือไม่นั้น พิจารณาตัวแปรดังนี้คือ

๓.๑ เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

๓.๒ อาชีพของบิดามารดา พิจารณาเป็น ๓ ประเภทคือ

๓.๒.๑ เป็นครู

๓.๒.๒ เป็นข้าราชการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ครู

๓.๒.๓ ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ข้าราชการหรือครู

ข้อสรุปจะถือว่า บิดาหรือมารดาเป็นครูฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งบิดาและมารดาเป็นครู ก็จัดว่ามาจากครอบครัวที่บิดามารดาเป็นครู

๓.๓ ระดับการศึกษาของบิดามารดา พิจารณาเป็น ๓ ประเภทคือ

๓.๓.๑ ไม่เกินประถมศึกษา

๓.๓.๒ มัธยมศึกษา

๓.๓.๓ อุดมศึกษา

ข้อสรุปจะถือว่าบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีการศึกษาสูงสุดถึง ระดับใด ก็จัดว่ามาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาถึง ระดับนั้น.

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

๑. นักเรียน หมายถึงนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ก.๕

๑.๑ ม.ก.๓ หมายถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๐๓)

๑.๒ ม.ศ.๕ หมายถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๐๓)

๒. เหตุผล หมายถึงเหตุผลของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

๓. ครู หมายถึง ครูหรืออาจารย์ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาล

๔. ข้าราชการ หมายถึงบุคคลที่ประกอบอาชีพโดยได้รับเงินเดือนประจำจากงบประมาณแผ่นดิน

๕. อาชีพอื่น ๆ หมายถึงอาชีพต่าง ๆ ที่ไม่ถือว่าเป็นข้าราชการหรือครู เช่น ทำไร่ ทำสวน ประกอบธุรกิจการค้า เป็นต้น

๒. ผลการเรียน หมายถึง คะแนนจากการสอบพิจารณาอันดับเปอร์เซนต์ของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่สอบจากข้อสอบเดียวกันของโรงเรียน โดยถือเกณฑ์ดังนี้

๒.๑ นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ใช้เปอร์เซนต์ของผลการสอบได้ชั้น ม.ศ.๒

๒.๒ นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ใช้เปอร์เซนต์ของการสอบได้ชั้น ม.ศ.๔

๒.๓ อันดับเปอร์เซนต์ที่ * ๘๔ - ๘๘ เป็นพวกเรียนเก่ง

๑๗ - ๘๓ เป็นพวกปานกลาง

๑ - ๑๖ เป็นพวกอ่อน

เอกสารและการค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง

✓ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนในเมืองไทยนั้น สุกใจ^{๑๔} ได้กล่าวไว้ว่า ความปรารถนาของนักเรียนจะคิดถึงอาชีพต่าง ๆ ตามลักษณะของความรู้โรงเรียนของอาชีพก่อนอื่น และจะถือเป็นเหตุสำคัญในการเลือกอาชีพนั้น เช่น ความมั่งคั่งอันเกิดจากความสำเร็จในอาชีพ เกียรติยศและชื่อเสียงอันเกิดจากอาชีพ ความนับถือที่จะได้รับจากประชาชน เครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายสำหรับอาชีพนั้น ๆ การสืบอาชีพต่อกันจากบิดามารดาหรือบรรพบุรุษ ตัวอย่างที่เด่นชัดของชุมชนหรือของประเทศ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ บุญถึง^{๑๕} (Boonthung) ได้รายงานผลการวิจัยเรื่อง

* การใช้เปอร์เซนต์ในการแบ่งนักเรียนตามผลการเรียนในภาคผนวก

^{๑๔} สุกใจ เหล่าสุนทร "วิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา" วิทยานิพนธ์,

หน้า ๒๔ - ๒๕

^{๑๕}

Boonthung, Nannor "Occupational Choices Compared with Occupational Opportunities of Selected Students from Secondary," Master's thesis., p. 44 - 48

การเลือกอาชีพเปรียบเทียบกับโอกาสทางอาชีพของนักเรียนบางกลุ่มในจังหวัดชลบุรี โดย
 ทำการศึกษาจากนักเรียน ม.๓ (ป.๗ ในปัจจุบัน) ม.๖ (ม.๓ ในปัจจุบัน) และครูใหญ่
 โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่สนใจเลือกอาชีพเกี่ยวกับ ธุรกิจ
 ทหาร ตำรวจ แม้ว่าเงินเดือนของอาชีพดังกล่าวจะไม่ค่อยสูงนัก แต่ก็ยังเป็นอาชีพที่มีเกียรติสูง
 ในประเทศไทย นักเรียนหญิงเกือบทั้งหมดสนใจเลือกอาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พยาบาล
 และครู เป็นส่วนมาก ผลการค้นคว้าชี้ให้เห็นว่าการเลือกอาชีพของนักเรียนยังไม่เหมาะสม
 (unrealistic) ข้อเสนอแนะของครอบครัว, คำแนะนำของครู อาชีพของบิดามารดา
 และบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบ
 อีกว่าเหตุผลที่สำคัญในการเลือกอาชีพของนักเรียนก็คือ เกียรติหรือรายได้ที่สูงของอาชีพ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เฉลิมชัย^{๑๖} ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการเลือก
 อาชีพของนักเรียน ม.ศ.๓ ในจังหวัดชัยนาท ปรากฏว่านักเรียนที่จะเรียนต่อ ม.ศ.๔ - ๔
 สายสามัญ ประสงค์จะเลือกเรียนวิชาแพทย์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ นักปกครอง
 นายร้อยตำรวจ ผู้พิพากษา เกษตรกร ตามลำดับ สำหรับพวกที่จะเรียนในสายอาชีพนั้น
 พบว่านักเรียนสนใจเลือกอาชีพครูมากที่สุด

สำหรับในต่างประเทศได้มีผู้ทำการศึกษาถ่วงน้ำหนักเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนต่อ
 อาชีพครู และเหตุผลในการเลือกอาชีพ อย่างกว้างขวาง ดังจะยกมากล่าวพอสังเขปต่อไปนี้
 ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ แกรมเมอร์^{๑๗} (Gramer) ทำการศึกษาจากนักเรียนมัธยมปลาย

^{๑๖} เฉลิมชัย อุบลหงส์ "ความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓
 และบทบาทของโรงเรียนในการแนะแนว", ปริญญาพนิต หน้า ๖๕

^{๑๗} Gremer, J. Howard, "We Haven't Really Worked on Our
 Students" Review of Educational Research, 28 : 200, June 1958

ปีสุดท้าย (Senior High School) จำนวน ๒๓๘ คน ทางภาคใต้ของ คาโดต้า (Dakota) ปรากฏว่า ๘๕ % ของนักเรียนทั้งหมด ไม่สนใจเลือกอาชีพครู และพบเหตุผลสำคัญดังต่อไปนี้ ๓๐ % ตอบว่า เพราะเงินเดือนไม่เพียงพอ ๒๐ % เพราะขาดความอิสระ ๑๓ % เพราะเป็นงานที่ไม่ก้าวหน้า ๑๒ % เพราะไม่มีความมั่นคงในอาชีพ จากการค้นคว้าครั้งนี้ทราบว่านักเรียนเหล่านั้นขาดความรู้เกี่ยวกับโอกาสต่าง ๆ ของอาชีพครู

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ ฮาร์ดเวย์ (Hardaway) ได้รายงานการสำรวจเหตุผลในการเลือกหรือไม่เลือกทางครูของนักเรียนมัธยมปลายปีสุดท้ายจำนวน ๑๓,๗๒๗ คน ในรัฐอินดีแอนา (Indiana) ปรากฏว่ามีเพียง ๘ % เท่านั้นที่สนใจทางครู และมีเหตุผลที่สำคัญคือ ๔๖ % ตอบว่าเพราะความสนุกสนานที่ได้ทำงานร่วมกับเด็ก ๆ ๒๐ % เพราะโอกาสที่จะได้รับจากการทำงาน ๑๙ % ต้องการให้บริการแก่สังคม ๗ % ตรงกับอุดมคติ ๕ % มองในแง่ของวันหยุดพักผ่อน สำหรับพวกที่ไม่เลือกนั้นพบว่า ๕๕ % ตอบว่า เป็นอาชีพที่ไม่น่าสนใจ ๒๒ % เห็นว่าเงินเดือนต่ำ ๑๒ % ไม่ชอบสภาพของการทำงาน ในปีเดียวกันนี้ ออสตลี (Ostlie) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาจำนวน ๑๓๗๔ คน ที่มาเลือกเรียนทางครูจากวิทยาลัยต่าง ๆ ทางภาคใต้ของกาลิฟอร์เนีย (California) เกี่ยวกับแรงจูงใจที่มาเลือกทางครู พบว่า ๔ ใน ๕ ของนักศึกษาเหล่านั้นมองเห็นความสำคัญของการที่จะได้รับประสบการณ์ร่วมกับเด็ก ๆ ๒ ใน ๓ ต้องการที่จะอบรมสั่งสอนและเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็ก เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ พบว่า มากกว่า ๔ ใน ๑๐ ของนักศึกษา

^{๘๘} Hardaway, Charles W., "Factors Influencing High School Seniors to Choose or not Choose Teaching as a Profession," Review of Educational Research, 28 : 201, June 1958

^{๑๔} Ostlie Seller, "Motivation for Entering Teaching," Journal of Teacher Education 7 : 80 - 81 March 1965

มีอุดมคติเกี่ยวกับ โอกาสที่จะให้บริการ โอกาสที่จะทำงานร่วมกับเด็กหนุ่ม โอกาสที่จะก้าวหน้าในอาชีพ เช่นเดียวกัน สจวต^{๒๐} (Steward) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุดในการมาเลือกทางครู ปรากฏผลออกมาว่า มีผู้ตอบมากที่สุดในเรื่องความที่ว่า เพราะความสนใจและรักเด็ก ๆ และได้ชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่จะมาเป็นครู

ในปี ก.ศ. ๑๙๖๑ ฟอกซ์^{๒๑} (Fox) ได้พยายามค้นหาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาเป็นครูซึ่งพบว่า

๑. ต้องการที่จะทำงานร่วมกับเด็ก ๆ และเด็กหนุ่ม
๒. ชอบที่จะทำงานในสาขาวิชาเฉพาะ
๓. โอกาสที่จะออกจากอาชีพและกลับเข้ามาใหม่
๔. แนวโน้มของการเพิ่มเงินเดือนครู
๕. สนใจในวันหยุด
๖. ความเป็นไปได้ที่จะใช้อาชีพครูเป็นบันไดไปสู่อาชีพอื่น
๗. การเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมครูผู้ปกครอง

ในองค์ประกอบเหล่านี้พบว่า องค์ประกอบข้อ ๒, ๔ และ ๖ มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของผู้ชายในการเลือกมากกว่าผู้หญิง สำหรับองค์ประกอบข้อ ๑, ๓ และ ๗ มีความสัมพันธ์สูงสุดต่อการตัดสินใจเลือกทางครูของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ในปีเดียวกันนี้ ทิงค^{๒๒} (Tink) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการเลือกอาชีพครู จากนักเรียนมัธยมศึกษา

^{๒๐} Steward, Lawrence H., "Certain Factors Related to the Occupational Choice" Review of Educational Research, 28 : 200, June 1958

^{๒๑} Fox, Raymond B., "Factors Influencing The Career Choice of Prospective Teachers," Journal of Teacher Education 12:427-32. Dec. 196

^{๒๒} Tink, Albert K., "Factors Related to Student Choosing or not Choosing Teaching as a Vocation," Doctor's Thesis: Dis. 4. 21:1132-33, 1

จำนวน ๘๑๔ คน. จากนักศึกษาในวิทยาลัย ๓๘๔ คน และจากครู ๑๓๒ คน ผลการ
 กันควาซีให้เห็นถึงอิทธิพลที่มีต่อการเลือกอาชีพครู ๔ ประการคือ

๑. สนใจและพอใจในงานสอน
๒. เป็นงานที่ท้าทายและมีอุดมการณ์
๓. มีโอกาสที่จะได้ทำงานในสาขาที่ชอบ
๔. ความสนุกสนานที่จะได้รับจากการทำงานร่วมกับนักเรียน

สำหรับเหตุผลของพวกที่ไม่เลือกมีดังนี้คือ

๑. มีความสนใจที่แตกต่างไปจากลักษณะของอาชีพครู
๒. ใ้รับอิทธิพลมาจากสภาพการสอนที่ไม่ดีของครูบาอาจารย์
๓. มีความรู้สึกที่ไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการอย่างเพียงพอ

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ มอริ (Mori) ได้ทำการวิเคราะห์แรงจูงใจในการ
 มาเลือกอาชีพครู พบว่า เหตุที่บุคคลมาเลือกอาชีพครูนั้นพิจารณาได้เป็น ๓ กรณีคือ

๑. ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่เกี่ยวข้องกับหรือไม่แน่ใจว่าทำไมจึงมาเลือกทางครู
๒. มีเหตุผลสัมพันธ์กับค่านิยมในอาชีพเกี่ยวกับการสอน
๓. บางคนมีเหตุผลเช่นเดียวกับผู้ที่ไม่มาเลือกทางครู

ผู้ทำการค้นคว้าได้ชี้ว่า เหตุผลในกรณีแรกแสดงให้เห็นถึงความสับสนซับซ้อนอย่างมาก
 เกี่ยวกับแรงจูงใจของมนุษย์และเป็นการยากที่จะสร้างเครื่องมือวัดได้ สำหรับในกรณีอื่น ๆ
 แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างผู้ที่เลือกและไม่เลือกทางครู เนื่องมาจากความแตกต่าง
 ในเรื่องทัศนคติต่อค่านิยมในอาชีพเกี่ยวกับการสอน และความถองการของบุคคลในค่านิยม
 เหล่านั้น

^{๒๔}
 สลอบเบทซ์ (Slobetz) ได้ศึกษาในเรื่องทัศนคติของนักเรียน ๑๕๓ คน
 ที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยครู พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เข้ามายังสถาบันฝึกหัดครูมีทัศนคติ
 และอุดมคติเกี่ยวกับอาชีพครูดังนี้คือ

๑. มองเห็นความสนุกสนานในการทำงานและความก้าวหน้าในอาชีพ
๒. เห็นว่างานครูช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็ก
๓. ชอบช่วยเหลือเด็ก ๆ ให้ก้าวหน้า
๔. พวกที่ไม่ชอบอาชีพครูนั้นเนื่องมาจากระเบียบวินัย งานประจำวันของครู
 ความสัมพันธ์กับบิดามารดา และการยอมรับนับถือของเด็ก

^{๒๕}
 ในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ นาเกล (Nagel) ทำการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ
 ที่เลือก โดยให้นักเรียนมัธยมปลาย ๑๓๗ คน และบิดามารดาของเขาประมาณ (ret.)
 เหตุผลที่มาเลือกอาชีพ และค่านิยมในอาชีพที่เลือก ๑๖ ข้อ ได้แก่ โอกาสที่จะได้ทำงานที่
 สนใจ โอกาสที่จะทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น โอกาสที่จะทำงานร่วมกับประชาชน โอกาสที่จะ
 ก้าวหน้า โอกาสที่จะสร้างสรรค์งาน โอกาสที่จะพัฒนาทักษะในการทำงาน ความอิสระ
 ในการทำงานเวลาว่าง โอกาสที่จะศึกษาต่อ โอกาสที่จะค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ ความมั่นคง
 สวัสดิภาพของอาชีพ รายได้ โอกาสที่จะทำงานกับวัสดุ (materials) โอกาสที่จะได้
 เดินทางท่องเที่ยว และโอกาสที่จะมีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน

ในเหตุผลทั้งหมดนี้พบว่าเด็กที่เลือกเรียนในสาขาธุรกิจ ประมาณ (ret.)
 เหตุผลที่เกี่ยวกับโอกาสที่จะได้ทำงานที่สนใจ มากที่สุด แต่ก็แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญกับพวก

^{๒๔} Slobetz, Frank B. "Study of Some Attitudes of Prospective Teachers Toward Teaching," Review of Educational Research, p. 201

^{๒๕} Nagel Elwyn H., op. cit.

ที่เลือกในสาขาบริการ เทคโนโลยี งานกลางแจ้ง ศิลปะ และสาขาการแสลง พวกที่เลือกในสาขาบริการ ประมาณ (rate) เหตุผลที่เกี่ยวกับ โอกาสที่จะไปสู่ความมั่นคงในภายหน้า สวัสดิภาพของอาชีพซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับพวกที่เลือกในสาขาวิทยาศาสตร์

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ แมกลีน^๒ (MacLean) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนในวิทยาลัยจำนวน ๓๘๒ คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชายในเมือง โนวา สกอตตี (Nova Scotty) พบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพของนักเรียนคือ ความสนใจและความรู้ของเขาเอง และยังพบอีกว่าพื้นฐานทางการศึกษาของบิดามารดาไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกานิยมในอาชีพ ปรากฏว่านักเรียนมีกานิยมสูงมากในอาชีพที่เลือก ได้แก่ ความเหมาะสม ความสนใจ และการให้บริการแก่สังคม.

^๒ MacLean, Rev. Murdoch Joseph, "An Investigation of the Factors Influencing the Occupational Choices of Selected Students., Dis. Ab. : 25 p. 2351

บทที่ ๒

วิธีดำเนินการก่นควา

แหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้กระทำกับนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๔ ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๒ ในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ๖ จังหวัดคือ นครราชสีมา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และ เชียงใหม่ และ ปราจีนบุรี ทั้งนี้เลือกการแบ่งภาคตามสภาพทางภูมิศาสตร์ * เมื่อกล่าวโดยส่วนรวมแล้ว สิ่งแวดล้อมของจังหวัดต่าง ๆ นี้มีความคล้ายคลึงกันมาก อันเป็นผลทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนไม่แตกต่างกัน เช่น วัฒนธรรม อาชีพ ความเชื่อ ค่านิยม (Values) เป็นต้น จึงถือว่าเป็นกลุ่มเอกพันธ์กลุ่มหนึ่ง (homogeneous group) อย่างไรก็ตาม การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่จะกระทำทั่วประเทศ และขอเดชะเดียวกันมีผู้ร่วมงานได้ทำการวิจัยในส่วนอื่น ๆ อีกซึ่งจะทำให้ได้ผลที่เสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์.

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

จุดมุ่งหมายสำคัญสำหรับการศึกษานี้คือต้องการที่จะมาเลือกเรียนทางครู ดังนั้นเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ (large sample) สำหรับการวิเคราะห์ตามตัวแปรต่าง ๆ และทำให้ผลที่ได้จากการวิเคราะห์อ้างอิงไปถึงมวลประชากรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกำหนดที่จะให้กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้สนใจมาเลือกเรียนทางครูประมาณ ๓๐-๔๐ คน

* สวาท เสนาณรงค์, ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย, หน้า ๒๕

จากการสำรวจครั้งแรกโดยส่งแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open ended) เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๒ ไปยังนักเรีนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ในจังหวัดระยอง คือ โรงเรียนประจำอำเภอบ้านค่าย และอำเภอมือง ตามลำดับ ปรากฏว่านักเรีนชั้น ม.ศ.๓ ประมาณ ๔๐ % และ ม.ศ.๕ ประมาณ ๒๕ % สนใจที่จะมาเลือกเรีนทางครู ใช้เกณฑ์นี้และหลักทางสถิติ * ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้ ชั้น ม.ศ.๓ ประมาณ ๑๕๐๐ คน และ ม.ศ.๕ ก็มาจากจำนวนนักเรีนทั้งหมดซึ่งมีประมาณ ๓๕๐ คน

เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่มีลักษณะเหมือนประชากรมาศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยคำนึงตามลำดับชั้นดังนี้

๑. สำรวจโรงเรียนที่ทำการสอนถึงชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ในแต่ละจังหวัด แล้วหาอัตราส่วนของจำนวนโรงเรียนในจังหวัดนั้น ๆ ใช้อัตราส่วนนี้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดโรงเรียนที่จะเอามาเป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัด ซึ่งปรากฏผลดังตาราง ๑.

ตาราง ๑. จำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัดที่สอนถึงชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

จังหวัด	ม.ศ.๓			ม.ศ.๕		
	รัฐบาล	ราษฎร์	รวม	รัฐบาล	ราษฎร์	รวม
ตราด	๒	—	๒	๑	—	๑
จันทบุรี	๔	๔	๘	๒	—	๒
ระยอง	๔	๓	๗	๑	—	๑
ชลบุรี	๑๐	๑๓	๒๓	๓	๑	๔
ฉะเชิงเทรา	๗	๑๒	๑๙	๒	๑	๓
ปราจีนบุรี	๑๐	๑๑	๒๑	๒	—	๒
รวม	๓๗	๔๓	๘๐	๑๑	๒	๑๓

* ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.

สำหรับ ม.ศ.๓ เมื่อพิจารณาอัตราส่วนของจำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัดจะเป็นดังนี้

ตราด : จันทบุรี : ระยอง : ชลบุรี : ฉะเชิงเทรา : ปราจีนบุรี = ๑ : ๔ : ๔ : ๑๔ : ๑๐ : ๑๑

ถ้าใช้อัตราส่วนนี้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนโรงเรียนที่จะเอามาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จะทำให้ได้จำนวนโรงเรียน ๔๖ % ของแต่ละจังหวัด ซึ่งเป็นจำนวนที่มากเกินไป จึงแก้ไข โดยการแยกจังหวัดตราดออกจากกลุ่มมาศึกษาโดยเฉพาะ เนื่องจากโรงเรียนในจังหวัดตราด มี ๒ โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนชายและโรงเรียนหญิง เพื่อให้ได้ตัวแทนซึ่งเป็นทั้งนักเรียนชาย และหญิงจึงทำการศึกษาทั้ง ๒ โรงเรียน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนของจำนวนโรงเรียนในจังหวัดที่เหลือจะเป็นดังนี้

จันทบุรี : ระยอง : ชลบุรี : ฉะเชิงเทรา : ปราจีนบุรี = ๑ : ๑ : ๔ : ๓

เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งที่กะเกณฑ์ไว้แล้ว จึงพิจารณาโรงเรียนใน จังหวัดจันทบุรี ๒ โรงเรียน ดังนั้นจะเป็นโรงเรียนในจังหวัดระยอง ๒ โรงเรียน ชลบุรี ๘ โรงเรียน ฉะเชิงเทรา ๒ โรงเรียน และปราจีนบุรี ๒ โรงเรียน

จำนวนโรงเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัดนี้จะแบ่งเป็นโรงเรียน รัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ตามอัตราส่วนของจำนวนโรงเรียนทั้งสองประเภทนั้นในจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งจะปรากฏผลดังนี้

ตาราง ๒. จำนวนโรงเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง (ม.ศ.๓)

จังหวัด	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม
ตราด	๒	—	๒
จันทบุรี	๑	๑	๒
ระยอง	๑	๑	๒
ชลบุรี	๓	๕	๘
ฉะเชิงเทรา	๓	๓	๖
ปราจีนบุรี	๓	๓	๖
รวม	๑๓	๑๖	๒๙

สุ่มตัวอย่างแบบ Random Sampling โดยใช้ตารางสุ่มตัวเลข ให้ได้จำนวนโรงเรียนตามที่กำหนดไว้

เนื่องจากโรงเรียนรัฐบาลที่เป็นโรงเรียนประจำจังหวัดทั้ง ๒ จังหวัด ที่จะศึกษาแยกเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดชาย และหญิง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือมีจำนวนนักเรียนชายและหญิงไม่ต่างกันมากนัก ดังนั้นถ้าสุ่มได้โรงเรียนประจำจังหวัดชายก็จะเอาโรงเรียนหญิงด้วย และถ้าสุ่มได้โรงเรียนประจำจังหวัดหญิงก็จะเอาโรงเรียนชายด้วย ทั้งนี้ถือว่าเป็นการได้โรงเรียนเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้โดยบังเอิญ.

สำหรับ ม.ศ.๕ เมื่อพิจารณาอัตราส่วนของจำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัดจะเป็นดังนี้
 นครราชสีมา : ชลบุรี : ระยอง : ชลบุรี : ฉะเชิงเทรา : ปราจีนบุรี = ๑ : ๒ : ๑ : ๔ : ๓ : ๒
 ซึ่งอัตราส่วนนี้ก็คือจำนวนโรงเรียนทั้งหมดนั่นเอง ดังนั้นเมื่อไรอัตราส่วนนี้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดจำนวนโรงเรียนที่จะเอามาเป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด ก็เท่ากับจำนวนโรงเรียนทั้งหมดนั่นเอง และจะทำการศึกษาทั้งหมดก็ได้กะเกณฑ์ไว้แล้ว

โดยดำเนินการวิธีการดังกล่าวแล้วนี้ได้โรงเรียนมา เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้.

จังหวัดนครราชสีมา

ตรามิตรการคุณ *

สตรีศรีนคร

จังหวัดชลบุรี

เบญจมาภานุทิศ *

สตรีศรีบ้านสุรณ *

ลาซาลชลบุรี

* ทั้ง ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๔

จังหวัดระยอง

ระยองมีตราอุปถัมภ์*

สตรีบุญศิริบำเพ็ญ

อัครมหารัษฎะระยอง

จังหวัดชลบุรี

ชลธาราษฎร์อำรุง*

ชลกัลลพานุกูล*

/ใต้พิทยการ

พิบูลบำเพ็ญ*

กล่อมปฐมวัยแผนกมัธยม

คาราวาสุมทร

สามมุกขกิริสเดียน

พัฒนกิลป์

ลัทธิ*

จังหวัดปราจีนบุรี

ปราจีนรามราษฎร์*

ปราจีนกัลยาณี*

กรัณหาโพธิ์

มกุฏนิมิตวิทยาประจันตคาม

ทบอ. จักรพงษ์พิทยาลัย์

สุเทพประสาท

จังหวัดฉะเชิงเทรา

เบญจมาราษฎร์*

คัคคฤกษ์*

ปัจจุพิทยการ

บางปะกงบวรวิทยายน

เชนคแอนโทนี

สุกะบำรุงวิยา

เชนคเลียบัส*

๒. จำรวจำนวนห้องเรียน ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ของแต่ละโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาจำนวนห้องเรียนที่จะศึกษา ซึ่งปรากฏผลดังนี้.

สำหรับชั้น ม.ศ.๓ จำนวนห้องเรียนต่ำสุดของโรงเรียนมี ๑ ห้อง และสูงสุดมี ๕ ห้อง เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวแล้ว จึงกำหนดห้องเรียนที่จะศึกษาในแต่ละโรงเรียนสูงสุดเพียง ๒ ห้อง ซึ่งจะได้จำนวนห้องเรียนทั้งหมด ๔๔ ห้อง คิดเป็นนักเรียนประมาณ ๑๕๐๐ คน

สำหรับชั้น ม.ศ.๕ จำนวนห้องเรียนต่ำสุด ๑ ห้อง และสูงสุด ๓ ห้อง และจะทำการศึกษาทั้งหมดซึ่งมี ๘ ห้อง คิดเป็นนักเรียนประมาณ ๓๕๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การที่จะได้ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย *

- ตอนที่ ๑ รายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ ชั้น กระแสนในการสอบอาชีวะของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา
- ตอนที่ ๒ เหตุผลในการเลือกอาชีพ เป็นแบบเลือกตาม (Check-list) และลำดับ "ความสำคัญของเหตุผล"
- ตอนที่ ๓ เหตุผลในการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) และลำดับ "ความสำคัญของเหตุผล"

* รายละเอียดในภาคผนวก ข.

วิธีสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

๑. สร้างแบบสอบถามชนิดปลายเปิด * (Open-ended) เพื่อรวบรวม
เหตุผลในการเลือกอาชีพ เหตุผลในการเลือกและไม่เลือกทางครู ส่งไปยังนักเรียน
วัน ม.ก.๓ และ ม.ก.๕ ประมาณ ๕๐๐ คน ตามโรงเรียนต่าง ๆ ต่อไปนี้

โรงเรียนประจำอำเภอเกาะเกาย จังหวัดระยอง

โรงเรียนประจำจังหวัดระยอง

โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร

โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี

โรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่

โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่

โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก

โรงเรียนกุญชรวิทย์วิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โรงเรียนวิเชียรมาตุ จังหวัดตรัง

๒. รวบรวมเหตุผลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended)
และศึกษาจากตำรา แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามครึ่งรายการเลือกกึ่งกล่าวแล้ว

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองสอบ (pretest) เพื่อหา
ความเชื่อมั่น โดยนำไปทดสอบ ๒ ครั้ง กับนักเรียน ๕๔ คน (ม.ก.๓ และ ม.ก.๕)
จากโรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ระยะเวลาระหว่างการสอบแต่ละครั้ง ๑ สัปดาห์
นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของข้อสอบ * ได้ค่าความเชื่อมั่น (r) = ๐.๖๕

* ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.

วิธีรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปทดสอบนักเรียนที่อยู่ในขอบข่ายของกลุ่มตัวอย่างดังที่กล่าวมาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๗ - ๓๐ มกราคม ๒๕๑๓ โดยการเดินทางไปติดต่อและทดสอบด้วยตนเอง มากที่สุด ปรากฏว่าได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.๓, ๑๕๐๗ คน และ ม.ศ.๕, ๓๔๖ คน

วิธีจัดการกับข้อมูล

ดำเนินการลำดับขั้นต่อไปนี้

๑. นำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบแล้ว มาจัดไว้เป็นกลุ่มตามระดับชั้นและโรงเรียน
๒. ดูว่านักเรียนตอบคำถามข้อที่เกี่ยวกับผลการสอบหรือไม่ ถ้าไม่ตอบ จะคัดแบบสอบถามนั้นออกไป
๓. แจกแจงความถี่หาอันดับเปอร์เซ็นต์ไคลของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อแบ่งเป็นพวกเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยถือเกณฑ์ดังที่กล่าวไว้แล้ว
๔. ตรวจสอบแบบสอบถามตามรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อพิจารณาว่านักเรียนตอบถูกต้องและสมบูรณ์ในส่วนที่สำคัญหรือไม่ ถ้าแบบสอบถามใดมีรายละเอียดไม่สมบูรณ์พอที่จะนำมาวิเคราะห์ได้หรือแสดงให้เห็นถึงความไม่ตั้งใจในการตอบของนักเรียน ก็จะคัดแบบสอบถามนั้น ๆ ออกไป
๕. เมื่อถึงขั้นนี้แล้วจะเหลือแบบสอบถามที่ใช้สำหรับวิเคราะห์จริง ๆ และถือว่าเป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้ซึ่งมีจำนวน ๑๓๔๘ ฉบับ คือชั้น ม.ศ.๓ จำนวน ๑๐๒๖ ฉบับ และชั้น ม.ศ.๕ จำนวน ๓๒๒ ฉบับ.

๖. ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ (แต่ละคน)
- เป็นสัญลักษณ์สำหรับการประเมินผลทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์. I.B.M.
๗. สำหรับนักเรียนที่ไม่เรียนต่ออีกแล้ว จะแยกมาพิจารณาโดยเฉพาะ โดยจะศึกษาว่า เป็นพวกที่มีผลการเรียนระดับใด เขาจะออกไปทำอะไร เหตุใดจึงไม่เรียนต่อ และถ้าไม่มีอุปสรรคใด ๆ เขาจะเลือกเรียนทางกฏหรือไม่.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้คือ

๑. หาร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางกฏ
๒. หาอันดับเปอร์เซนไทล์ของคะแนนการสอบไล่ของนักเรียนเพื่อพิจารณาผลการเรียน.

$$\text{จากสูตร} \quad P_p = 1 + \frac{(pN - F) i}{f_p}$$

รายละเอียดและวิธีใช้สูตรแสดงไว้ในภาคผนวก ก.

๓. ใช้วิธีเรียงลำดับ (rank order) เพื่อศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางกฏของนักเรียน โดยพิจารณาลำดับความสำคัญตามจำนวนผู้ตอบในเหตุผลแต่ละข้อ

๔. หาฐานนิยม (mode) ของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางกฏ และเหตุผลในการเลือกอาชีพต่าง ๆ โดยพิจารณาเหตุผลข้อที่มีผู้ตอบมากที่สุด

๕. ใช้อัตราส่วนวิกฤต (critical ratio) ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างจำนวนนักเรียนชายและหญิงที่เลือกเรียนทางกฏ ระหว่างเหตุผลแต่ละข้อของนักเรียนที่เลือกอาชีพกฏและอาชีพอื่น ระหว่างจำนวนนักเรียนที่มาเลือกเรียนทางกฏจากครอบครัวที่มีความร่ำรวยกับอาชีพต่าง ๆ ระหว่างจำนวนนักเรียนที่มาเลือกเรียนทางกฏจากจำนวนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่าง ๆ

จากสูตร

$$CR. = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{(P_1 - P_2)}}$$

รายละเอียดและวิธีใช้สูตรแสดงในภาคผนวก ก.

๒. ใช้ดัชนีอัตราส่วนวิกฤต (critical ratio) ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางกฏระหว่างนักเรียนที่ต่างเพศกัน ระหว่างนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีความร่ำรวยต่างกัน ระหว่างนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีความยากจนได้รับการศึกษาต่างกัน.

จากสูตร

$$CR. = \frac{D}{\sqrt{D}}$$

รายละเอียดและวิธีใช้สูตรแสดงไว้ในภาคผนวก ก.

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย

เพื่อให้สอดคล้อง กับความมุ่งหมายและสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เขียนได้แยกวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตอน ๆ ดังนี้คือ

ตอนที่ ๑. การวิเคราะห์จำนวนนักเรียนในชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ที่สนใจ จะเลือกเรียนทางครู และหาความแตกต่างของจำนวนนักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่สนใจจะ เลือกเรียนทางครู

ตอนที่ ๒. การวิเคราะห์เหตุผลเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู เพื่อหาอันกับความสำคัญของเหตุผล (rank order) ฐานนิยมของเหตุผล (mode) และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ จะมีเหตุผลเกี่ยวกับการ เลือกและไม่เลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกัน.

ตอนที่ ๓. การวิเคราะห์หาความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกอาชีพระหว่าง นักเรียนที่เลือกอาชีพครูและอาชีพอื่น ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า เหตุผลของนักเรียนที่เลือก อาชีพครู จะไม่แตกต่างกับเหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพอื่น และหาฐานนิยมของเหตุผล (mode) เกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

ตอนที่ ๔. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มาจาก ครอบครัวที่มีความยากจนจะเป็นครูจะเลือกเรียนทางครูมากที่สุด

ตอนที่ ๕. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่งจะเลือกเรียนทางครูมากที่สุด และนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่มีผล การเรียนอยู่ในระดับอ่อนจะเลือกเรียนทางครูมากที่สุด

ตอนที่ ๖. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่ต่างเพศกัน มาจากครอบครัวที่มีความยากมีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน จะมีเหตุผลในการมาเลือก อาชีพครูไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๓. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลบางประการของนักเรียนที่ไม่เรียนต่อ
หลังจากจบปีการศึกษาแล้ว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๑

จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่สนใจจะเลือกเรียนทางครู

นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ จำนวน ๑๐๖๖ คน สนใจเลือกเรียนทางครู ๔๐๑ คน
ดังปรากฏในตารางที่ ๓

ตาราง ๓. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่สนใจจะเลือกเรียนทางครูจำแนกตามเพศ

	ทั้งหมด	เลือกเรียนทางครู	ร้อยละ	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
ชาย	๖๑๕	๑๔๑	๒๒.๕๔	๑๑.๖๑ **
หญิง	๔๕๑	๒๖๐	๕๗.๖๕	
รวม	๑๐๖๖	๔๐๑	๓๗.๖๑	

** แตกต่างกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๗ ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

จากตาราง ๓. แสดงว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ สนใจเลือกเรียนทางครู ๓๗.๖๑ %
ในจำนวนพวกที่สนใจจะเลือกเรียนทางครูเป็นนักเรียนหญิง ๒ ใน ๓ และนักเรียนหญิงสนใจ
เลือกเรียนทางครูมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๗. ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่สนใจจะเลือกเรียนทางครู

นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ จำนวน ๓๓๒ คน สนใจจะเลือกเรียนทางครู ๑๓๖ คน
ดังปรากฏในตาราง ๔.

ตาราง ๔. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่สนใจจะเลือกเรียนทางครูจำแนกตามเพศ

	ทั้งหมด	เลือกเรียนทางครู	ร้อยละ	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
ชาย	๑๖๘	๓๕	๒๐.๘๓	๓.๕๑ **
หญิง	๑๖๔	๑๐๑	๖๑.๕๘	
รวม	๓๓๒	๑๓๖	๓๘.๒๘	

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ. ระดับความเชื่อมั่น .๐๐

จากตาราง ๔. ปรากฏว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๕ สนใจจะเลือกเรียนทางครู ๓๘.๒๘ % ในจำนวนพวกที่สนใจจะเลือกเรียนทางครูเป็นนักเรียนหญิง ๓ ใน ๔ และนักเรียนหญิงสนใจเลือกเรียนทางครูมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ. ระดับความเชื่อมั่น .๐๐

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๒.

เหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓

เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ เลือกเรียนทางครูเรียงลำดับตามจำนวนผู้ตอบทั้งแสดงในตาราง ๕.

ตาราง ๕. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียน
ชั้น ม.ศ.๓

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้	๕๔	๒๓.๔๔
มีความภาคภูมิใจที่มีลูกศิษย์มากอาจมีลูกศิษย์เป็นใหญ่เป็นโตในอนาคต	๔๔	๑๐.๕๓
มีทางศึกษาให้สูงค่อ ๆ ไปได้	๔๑	๑๐.๒๒
เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงและยั่งยืน	๓๓	๘.๒๓
ครูเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ในด้านวัฒนธรรม เช่นการแต่งกาย		
การพูดจา กริยามารยาท	๓๑	๗.๗๓
มั่นใจจะปฏิบัติหน้าที่ของครูได้ดี	๒๔	๕.๕๕
ครูมีความเสียสละ	๒๑	๕.๒๔
เรียนจบแล้วหางานทำได้ง่าย	๒๑	๕.๒๔
สามารถออกไปประกอบอาชีพได้รวดเร็ว เพราะเรียนจบได้เป็นชั้นๆ	๑๓	๓.๒๔
ครูมีความยุติธรรม	๑๑	๒.๗๔
ครูมีโอกาสนักหาหาความรู้อยู่เสมอ ๆ	๑๑	๒.๗๔
มีโอกาที่จะเปลี่ยนไปเรียนต่อหรือประกอบอาชีพอื่นได้	๘	๒.๐๐
รักการถ่ายทอดวิชาการ	๘	๒.๐๐
ชอบและสนใจในสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น เด็กนักเรียน และเพื่อนครู	๗	๑.๗๕
มีทุนการพนันหน้าถือคา	๕	๑.๒๕
ครูรอบคอบและอดทน	๕	๑.๒๕
ใจดีในการเรียนนอ	๕	๑.๒๕
เป็นงานที่สบาย	๓	๐.๗๔

ตาราง ๕. (ต่อ)

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
มีวันหยุดเหวอมาก	๓	๐.๗๕
มีโอกาสดูแลครอบครัวกับบุคคลหลายประเภทหลายระดับ	๓	๐.๗๕
มีทางหารายได้พิเศษ	๒	๐.๕๐
สอบเข้าเรียนง่าย	๑	๐.๒๕
เรียนไม่ยาก	๑	๐.๒๕

จากตาราง ๕. แสดงว่านักเรียนเป็นส่วนมากเลือกเรียนทางครูเพราะ "ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้" อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.๓ นั้น ๙๔.๑๖ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความตระหนักในหน้าที่ของครู ได้แก่ ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้ ครูเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ในด้านวัฒนธรรม มันใจจะปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ได้รักการถ่ายทอดวิชาความรู้ ตามลำดับ ๑๖.๘๑ % มีเหตุผลที่เกี่ยวกับเสถียรภาพของอาชีพครู ได้แก่ เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงและยั่งยืน เรียนจบแล้วหางานทำได้ง่าย สามารถออกไปประกอบอาชีพได้เร็วเพราะเรียนจบได้เป็นชั้น ๆ ตามลำดับ ๑๓.๘๗ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความสนใจในสภาพทางสังคมของอาชีพครู ได้แก่ มีความภาคภูมิใจที่มีลูกศิษย์มาก ชอบและสนใจในสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับโรงเรียน มีคนเคารพนับหน้าถือตา มีโอกาสดูแลครอบครัวกับบุคคลหลายประเภทหลายระดับ ตามลำดับ ๑๒.๘๖ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความสนใจ ในโอกาสที่จะก้าวหน้าทางการศึกษา ได้แก่ เห็นว่ามีทางศึกษาให้สูงต่อ ๆ ไปได้ ครูมีโอกาสค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ๆ ตามลำดับ ๘.๖๒ % กำนึงถึงจริยธรรมของอาชีพ ได้แก่ ครูมีความเสียสละ ครูมีความยุติธรรม ครูรอบคอบและอดทน ตามลำดับ ๒.๐๐ % เห็นแก่ความสะดวกสบายที่จะได้รับจากอาชีพ ได้แก่ เป็นงานที่สบาย มีวันหยุดเหวอมาก มีทางหารายได้พิเศษ ตามลำดับ ๒.๐๐% ต้องการที่จะใช้อาชีพครูเป็นบันไดไปสู่อาชีพอื่น. ได้แก่ มีโอกาสที่จะเปลี่ยนไปเรียนต่อหรือประกอบอาชีพอื่นได้

๑.๙๘ % เลือกเรียนทางครูเพราะโอกาสที่จะเข้าเรียนได้และเรียนจบ ได้แก่ ทุนในการเรียนน้อย สอบเข้าเรียนไ้ง่าย เรียนไม่ยาก ตามลำดับ.

เหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕

เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ให้นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ เลือกเรียนทางครูเรียงลำดับตามจำนวนผู้ตอบทั้งแสดงในตาราง ๖.

ตาราง ๖. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้	๓๔	๒๕.๐๐
เป็นอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน	๑๖	๑๑.๓๖
เรียนจบแล้วหางานทำไ้ง่าย	๑๔	๑๐.๒๙
รักการถ่ายทอดวิชาการ	๑๑	๘.๐๙
มั่นใจจะปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ดีได้	๙	๖.๖๖
ทุนในการเรียนน้อย	๘	๖.๖๖
ครูเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ในค่านิยมธรรม เช่น การแต่งกาย		
การพูดจา รับประทานอาหาร	๓	๕.๑๕
มีความภาคภูมิใจที่มีลูกศิษย์มาก อาจมีลูกศิษย์เป็นใหญ่เป็นโตในอนาคต	๖	๔.๔๐
ครูมีความบุคลิกธรรม	๖	๔.๔๐
มีทางศึกษาให้สูงต่อ ๆ ไปได้	๕	๓.๖๘
สามารถออกไปประกอบอาชีพได้เร็วเพราะเรียนจบไ้เป็นไ้	๖	๓.๖๘
ครูมีวาจาเสียดสี	๔	๒.๙๔

ตาราง ๖. (ต่อ)

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ครูมีโอกาสนักเรียนหาความรู้ด้วยเสมอ ๆ	๘	๒.๕๔
เรียนไม่ยาก	๑	๐.๓๓
เป็นงานที่สบาย	๑	๐.๓๓
มีวันหยุดพักผ่อนมาก	๑	๐.๓๓
ชอบและสนใจในสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น		
เด็กนักเรียนและเพื่อนครู	๑	๐.๓๓
สอบเข้าเรียนได้ง่าย	—	—
มีโอกาสนจะเปลี่ยนไปเรียนต่อหรือประกอบอาชีพอื่นได้	—	—
มีงานการพนันหน้าถ่อตา	—	—
มีทางหารายได้พิเศษ	—	—
มีโอกาสดูโทรทัศน์กับบุคคลหลายประเภทหลายระดับ	—	—
ครูรอบคอบและอดทน		

จากตาราง ๖. แสดงว่านักเรียนเป็นส่วนมากเลือกเรียนทางครูเพราะ "ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้" จากผลการโดยสรุปไควว่า เกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ นั้น ๔๔.๔๖ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความประทับใจในหน้าที่ของครู ได้แก่ ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้ รักการถ่ายทอดวิชาการ มั่นใจจะปฏิบัติหน้าที่ของครูได้ดี ครูเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ในทางวัฒนธรรม ตามลำดับ ๒๕.๓๓ % มีเหตุผลที่เกี่ยวกับเสถียรภาพของอาชีพครู ได้แก่ เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีคงและยั่งยืน เรียนจบแล้วหางานทำได้ง่าย สามารถออกไปประกอบอาชีพได้เร็วเพราะเรียนจบได้เป็นขั้น ๆ ตามลำดับ ๓.๓๓ % เลือกเรียนทางครูเพราะโอกาสที่จะเข้าเรียนได้และเรียนจบ ได้แก้ไข้ทุนในการเรียนน้อย เรียนไม่ยาก ตามลำดับ ๓.๓๔ % กำนึงถึงจริยธรรมของอาชีพ ได้แก่

ครูมีความยุติธรรม ครูมีความเสียสละ ตามลำดับ ๖.๕๒ % สนใจโอกาสที่จะก้าวหน้าทางการศึกษา ได้แก่ เห็นว่ามีทางศึกษาให้สูงขึ้นต่อไปได้ ครูมีโอกาสค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ๆ ตามลำดับ ๔.๑๓ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความสนใจในสภาพทางสังคมของอาชีพ ได้แก่ มีความภาคภูมิใจที่มีลูกศิษย์มาก ชอบและสนใจในสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับโรงเรียน ตามลำดับ ๑.๖๔ % เห็นแก่ความสะดวกสบายที่จะได้รับจากอาชีพ ได้แก่ มีวันหยุดพักผ่อนมาก เป็นงานที่สบาย ไม่ปรากฏว่ามักเรียนเลือกเรียนทางครู เพราะมีโอกาสจะเปลี่ยนไปเรียนต่อหรือประกอบอาชีพอื่น

เหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ก.๓

เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ไม่เลือกเรียนทางครูเรียงลำดับตามจำนวนผู้ตอบดังแสดงในตาราง ๓

ตาราง ๓. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ก.๓

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ไม่ชอบอยู่ไต่มั่งกับบิดาของบุคคลหลายคน เช่น หัวหน้าวิชาครูใหญ่ ศึกษาธิการ เป็นต้น	๑๐๖	๑๕.๘๔
ไม่ชอบพูดมาก	๑๐๐	๑๕.๐๔
ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อต้องเผชิญกับเด็กซุกซนและเกเร	๘๕	๑๓.๓๘
ไม่มั่นใจจะสอนเด็กให้เข้าใจได้	๖๘	๑๐.๒๓
ไม่ชอบมั่งกับเคียว เชื้อเก็ก	๕๕	๘.๘๓
เป็นอาชีพที่ไม่โลกไม่โก้ไม่คูล	๔๖	๘.๔๓
รายได้น้อยไม่พอกเลี้ยงครอบครัว	๕๐	๗.๕๖

ตาราง ๗. (ต่อ)

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ไม่ชอบใช้ชีวิตจำเจอยู่กับเด็ก	๔๕	๖.๗๗
ไม่สามารถทำตัวให้อยู่ในระเบียบวินัยของครูที่ได้		
ถ้าทำไม่ก็จะเป็นที่ติฉินนินทาของผู้อื่น	๒๑	๓.๑๖
เพื่อการตรวจสอบ	๑๘	๒.๗๑
ไม่มีทางเป็นใหญ่เป็นโตได้	๑๕	๒.๒๖
รู้สึกประหม่าและอาบเมื่ออยู่ต่อหน้าเด็ก	๑๕	๒.๒๖
ไม่สามารถที่จะควบคุมให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัยได้	๑๑	๑.๖๕
สังคมแคบและไม่ทันสมัย	๓	๐.๔๕
เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องเท่าอาชีพอื่น	๓	๐.๔๕

จากตาราง ๗. แสดงว่านักเรียนเป็นส่วนใหญ่ไม่เลือกเรียนทางครูเพราะ "ไม่ชอบอยู่ติดกับกับบุคลหลายคน เช่น หัวหน้าวิชา ครูใหญ่ กิจนาธิการ เป็นต้น" จากผลโดยสรุปได้ว่าเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ นั้น ๖๐.๕๑ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความไม่มั่นใจที่จะปฏิบัติงานของครูได้ ได้แก่ ไม่ชอบพูดมาก ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อต้องเผชิญกับเด็กชุกชุม และเกรง ไม่มั่นใจจะสอนเด็กให้เข้าใจได้ ไม่ชอบบังคับกับเด็กเข็ดเด็ก ไม่ชอบใช้ชีวิตจำเจอยู่กับเด็ก เพื่อการตรวจสอบ รู้สึกประหม่าและอาบเมื่ออยู่ต่อหน้าเด็ก ไม่สามารถที่จะควบคุมให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัยได้ ตามลำดับ ๑๕.๑๐ % มีเหตุผลที่แสดงว่าเป็นครูไม่สามารถทำอะไรได้ตามความพอใจเหมือนอาชีพอื่น ได้แก่ ไม่ชอบอยู่ติดกับกับบุคลหลายคน ไม่สามารถทำตัวให้อยู่ในระเบียบวินัยของครูที่ได้ ตามลำดับ ๘.๕๒ % เห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่โลดโผนไม่ตื่นเต้น ๘.๕๒ % เห็นว่ามีรายได้น้อยไม่พอเลี้ยงครอบครัว ๓.๑๖ % ไม่พอใจในสภาพทางสังคมของอาชีพนี้ ได้แก่ เห็นว่าไม่มีทางเป็นใหญ่เป็นโตได้ สังคมแคบและไม่ทันสมัย เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องเท่าอาชีพอื่น ตามลำดับ.

เหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕

เหตุผลสำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ไม่เลือกเรียนทางครูเรียงลำดับตามจำนวนผู้ตอบดังแสดงในตาราง ๔.

ตาราง ๔. ลำดับความสำคัญของเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ไม่ชอบอยู่โต้งกับบิดาของบุคคลหลายคน เช่น หัวหน้าวิชาครูใหญ่ ศึกษาธิการ	๔๑	๒๐.๙๒
ไม่ชอบพูดมาก	๓๖	๑๘.๓๓
ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อต้องเผชิญกับเด็กซุกซนและ เกเร	๒๐	๙.๖๙
เป็นอาชีพที่ไม่โลดโผนไม่ตื่นเต้น	๑๙	๘.๑๒
ไม่ชอบใช้ชีวิตว่าเจอบุคคลกับเด็ก	๑๖	๗.๖๕
รายได้น้อยไม่พอเลี้ยงครอบครัว	๑๕	๗.๖๕
ไม่มั่นใจจะสอนให้เด็กเข้าใจได้	๑๕	๗.๖๕
ไม่ชอบบังคับกับเคี้ยวเชิฐเด็ก	๑๒	๖.๐๒
ไม่สามารถทำตัวให้อยู่ในระเบียบวินัยของครูที่ดีได้		
ถ้าทำไม่ดีก็จะเป็นที่ติฉินนินทาของผู้อื่น	๘	๔.๐๘
เมื่อการตรวจข้อสอบและการบ้าน	๕	๒.๕๔
สังคมแคบและไม่ทันสมัย	๓	๑.๕๓
ไม่สามารถที่จะควบคุมให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัยได้	๒	๑.๐๒
ไม่มีทางเป็นใหญ่เป็นโตได้	๒	๑.๐๒
รู้สึกประหม่าและอาบเมื่ออยู่ต่อหน้าเด็ก	๑	๐.๔๑
เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับยกย่องจากคนอื่น	๑	๐.๔๑

จากตาราง ๔. แสดงว่านักเรียนเป็นส่วนมากไม่เลือกเรียนทางครู เพราะ "ไม่ชอบ อยู่ไต่บึงกับบักขานของบุคคลหลายคน เช่น หัวหน่ววิชา ครูใหญ่ คีตนาธิการ เป็นต้น" อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ นั้น ๕๓.๘๖ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความไม่มั่นใจที่จะปฏิบัติงานของครูได้ ไต่แก ไม่ชอบพูดมาก ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อต้องเผชิญกับเด็กชุกชนและเกเร ไม่ชอบใช้วิธีวิพากษ์วิจารณ์กับเด็ก ไม่มั่นใจจะสอนให้เด็กเข้าใจได้ ไม่ชอบบังคับกับเด็ก เขียวเขียวเด็ก เมื่อการตรวจข้อสอบและการบ้าน ไม่สามารถที่จะควบคุมได้เด็กอยู่ในระเบียบวินัยได้ รู้สึกประหม่าและอายนเมื่ออยู่ต่อหน้าเด็ก ตามลำดับ ๒๔.๐๐ % มีเหตุผลที่แสดงว่าเป็นครูไม่สามารถทำอะไรได้ตามความพอใจเหมือนอาชีพอื่น ไต่แก ไม่ชอบอยู่ไต่บึงกับบักขานของบุคคลหลายคน ไม่สามารถทำตัวให้อยู่ในระเบียบวินัยของครูที่ดีได้ ตามลำดับ ๔.๑๖ % เห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่โลกโฉนไม่คั่นเกิน ๓.๒๕ % เห็นว่ารายได้น้อยไม่พอเลี้ยงครอบครัว ๒.๕๔ % ไม่พอใจในสภาพทางสังคมของอาชีพ ไต่แก เห็นว่าสังคมแถบและไม่ทันสมัย ไม่มีทางเป็นใหญ่เป็นโตได้ ตามลำดับ

ความแตกต่างของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

จากการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียน ไต่ค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล ดังแสดงในตาราง ๕.

ตาราง ๕. ค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครู ของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

	ค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล	อัตราส่วนวิกฤต (C.R.)
ม.ศ.๓	๓.๗๑	๐.๗๗
ม.ศ.๕	๓.๘๒	

จากตาราง ๕. แสดงว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

จากลวไกว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๔ มีเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

จากการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียน ไกว่าเฉลี่ยของมัธยมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล ดังแสดงในตาราง ๑๐.

ตาราง ๑๐. ค่าเฉลี่ยของมัธยมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

	ค่าเฉลี่ยของมัธยมเลขคณิต ในการประมาณค่าเหตุผล	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
ม.ศ.๓	๒.๖๘	๔.๘๕
ม.ศ.๕	๓.๒๘	

จากตาราง ๑๐. แสดงว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๐ จากลวไกว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ มีเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือกเรียนทางครูแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๓

ความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกอาชีพระหว่างนักเรียนที่เลือกอาชีพครูและอาชีพอื่น

การสำรวจครั้งนี้ปรากฏว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ปีการศึกษา ๒๕๑๒ จำนวน ๑๓๔๘ คน จะเรียนต่อเพื่อไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง ๑๒.

ตาราง ๑๑. การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕

อาชีพที่เลือก	ม.ศ.๓	ม.ศ.๕	รวม
ครู	๓๑๔	๕๘	๔๑๒
ช่าง (ช่างกล,ไฟฟ้า,ช่างไม้ ฯลฯ)	๑๘๕	๑๔	๑๙๙
เลขานุการ - เสมียน - พนักงานขายของ	๑๒๔	๑๑	๑๓๕
พยาบาล	๕๗	๒๖	๑๒๓
แพทย์	๕๘	๔	๑๐๒
เกมกรกรรม - ป่าไม้ - ประมง	๓๗	๓๘	๗๕
ผู้พิพากษา - ทนายความ	๒๐	๓๒	๕๒
วิศวกรกรรม	๓๕	๑๖	๕๑
ทหาร (ชั้นประทวน)	๓๙	๐	๓๙
นักปกครอง (นายอำเภอ, ปลัดอำเภอ ฯลฯ)	๖	๒๙	๓๕
มัคชีชั้นสูง (ระดับปริญญา)	๗	๒๗	๓๔
ทหาร (ชั้นสัญญาบัตร)	๓๐	๑	๓๑
เภสัชกร	๑๕	๕	๒๐
ตำรวจ (ชั้นประทวน)	๑๕	๒	๑๗
ศัลยาภิการกรรม	๗	๔	๑๑
นักวาทะเขียน	๘	๓	๑๑

ตาราง ๑๑. (ต่อ)

อาชีพที่เลือก	ม.ป.๓	ม.ศ.๕	รวม
นักสังคมสงเคราะห์ - พัฒนากร	๔	๓	๗
นักหนังสือพิมพ์	๐	๗	๗
ตำรวจ (ชั้นสัญญาบัตร)	๕	๒	๗
นักเคมี - ฟิสิกส์ - ธรณีวิทยา - ชีววิทยา	๒	๔	๖
ศุลกากร	๔	๐	๔
นักโบราณคดี	๑	๒	๓
นาฏศิลป์	๓	๐	๓
แม่บ้านการเรือน	๒	๐	๒
ช่างสำรวจ	๒	๐	๒
พนักงานรถไฟ	๒	๐	๒
แอร์โฮสเตส	๑	๐	๑
รวม	๑๐๖๖	๓๓๒	๑๓๙๘

จากตาราง ๑๑. ปรากฏว่าอาชีพที่มีนักเรียนเลือกเกิน ๕๐ คน ได้แก่ ครู ช่างฯ เลขาฯ พยาบาล แพทย์ เกมคอมพิวเตอร์ ฯ ผู้พิพากษา ฯ และวิศวกร ฯ ดังนั้น จะเปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกอาชีพของนักเรียนที่เลือกอาชีพครูกับอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ ดังที่กล่าวไว้ในขอบเขตของการค้นคว้า

ตาราง ๑๒. ที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นเหตุผลที่นักเรียนกำลังพิจารณาในการเลือกอาชีพ โดยพิจารณาจำนวนผู้ตอบใบเหตุผลแต่ละข้อเป็นร้อยละจากจำนวนผู้เลือกทั้งหมดของแต่ละอาชีพ

ตาราง ๑๒. เขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ การเลือกตั้ง พิจารณาแบ่งเขตจากจำนวนผู้เลือกตั้งของเทศบาล

เขต	การ	ต่าง ๆ	เขตการ	เขตเทศบาล	เขตเทศบาล	เขตเทศบาล	เขตเทศบาล	เขตเทศบาล
๑. โฉมที่ขังงานท่าแม่เตียน	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๒. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๓. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๔. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๕. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๖. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๗. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๘. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๙. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๑๐. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๑๑. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๑๒. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖
๑๓. ความการในเขต	๕๖.๕๖	๕๖.๕๕	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖	๕๖.๕๖

เมื่อใช้อัตราส่วนวิกฤต (critical ratio) หาค่าสำคัญของความแตกต่างใน
เหตุผลแต่ละข้อที่นักเรียนคำนึงถึงระหว่างการเลือกอาชีพครูกับอาชีพอื่น ปรากฏผลดังแสดง
ในตาราง ๑๓.

ตาราง ๑๓. ค่าอัตราส่วนวิกฤตจากการเปรียบเทียบเหตุผลของนักเรียนที่เลือก
อาชีพครูกับอาชีพอื่น

เหตุผลข้อที่	อาชีพ ต่างๆ	เลขานุการ	พยาบาล	แพทย์	เกษตรกรรม	ผู้พิพากษา	วิศวกร
๑.	๐.๕๕	๐.๖๓	๐.๕๑	๐.๕๒	๐.๓๔	๐.๒๓	๑.๓๒
๒.	๑.๔๐	๒.๐๑*	๒.๕๑**	๒.๐๓*	๐.๓๔	๐.๘๒	๒.๖๖**
๓.	๔.๐๕**	๒.๔๓*	๔.๔๔**	๒.๖๓*	๓.๑๔**	๐.๖๔	๒.๘๘**
๔.	๓.๕๔**	๔.๒๐**	๐.๐๘	๑.๔๒	๐.๘๘	๐.๕๓	๑.๓๓
๕.	๐.๐๕	๑.๕๖	๓.๓๔**	๑.๔๔	๑.๑๒	๒.๖๓**	๐.๐๑
๖.	๖.๘๓**	๖.๓๘**	๑.๕๖*	๒.๔๓*	๑.๓๖	๐.๔๓	๔.๕๓**
๗.	๔.๖๘**	๐.๖๑	๓.๖๘**	๑.๑๐	๐.๔๔	๑.๑๔	๐.๖๘
๘.	๑.๓๕	๑.๒๔	๓.๖๓**	๐.๔๔	๐.๕๑	๓.๔๔**	๑.๔๓
๙.	๒.๘๘**	๐.๓๓	๒.๕๓**	๑.๒๑	๓.๔๘**	๑.๒๔	๐.๓๒
๑๐.	๔.๑๓**	๔.๔๓**	๑.๐๕	๑.๐๓	๐.๕๕	๓.๑๓*	๑.๕๔
๑๑.	๐.๖๖	๑.๒๓	๒.๓๘**	๐.๘๐	๐.๖๑	๑.๒๖	๐.๐๕
๑๒.	๐.๔๓	๓.๓๐**	๑.๖๔	๓.๑๓**	๑.๔๔	๐.๕๓	๔.๑๕**
๑๓.	๑.๕๐	๓.๒๐**	๐.๐๓	๐.๕๓	๐.๑๐	๑.๕๔	๑.๕๖*

* แตกต่างกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕

** ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

จากตาราง ๑๒. และ ๑๓. แสดงว่า

๑. นักเรียนที่เลือกอาชีพครูคำนึงถึง "โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพช่าง ๆ เลขาธุการฯ พยาบาล แพทย์ เกมศรกรรมฯ ผู้พิพากษาฯ และ วิศวกรรม
๒. นักเรียนที่เลือกอาชีพครูคำนึงถึง "ความก้าวหน้าในอาชีพ" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพช่างฯ เกมศรกรรมฯ ผู้พิพากษาฯ แต่น้อยกว่าพวกที่เลือกอาชีพเลขาธุการฯ แพทย์ วิศวกรรม และมากกว่าพวกที่เลือกอาชีพพยาบาล
๓. นักเรียนที่เลือกอาชีพครูคำนึงถึง "ความอิสระในการทำงาน" พอ ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ ผู้พิพากษาฯ แต่น้อยกว่าพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ เลขาธุการ แพทย์ เกมศรกรรมฯ วิศวกรรม และมากกว่าพวกที่เลือกอาชีพพยาบาล
๔. นักเรียนที่เลือกอาชีพครูคำนึงถึง "ความสะอาดสบาย" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ พยาบาล แพทย์ เกมศรกรรมฯ ผู้พิพากษาฯ แต่น้อยกว่าพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ เลขาธุการฯ
๕. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "เครื่องแบบที่น่าสนใจ" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ เลขาธุการฯ แพทย์ เกมศรกรรมฯ แต่น้อยกว่าพวกที่เลือกอาชีพ พยาบาล ผู้พิพากษาฯ
๖. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "รายได้" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ เกมศรกรรมฯ ผู้พิพากษาฯ แต่น้อยกว่าพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ เลขาธุการฯ พยาบาล แพทย์ วิศวกรรม
๗. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "เกียรติ" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ เลขาธุการฯ แพทย์ เกมศรกรรมฯ ผู้พิพากษาฯ วิศวกรรม แต่มากกว่าพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ พยาบาล
๘. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "อำนาจ" พอ ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ เลขาธุการฯ แพทย์ เกมศรกรรมฯ วิศวกรรม แต่น้อยกว่าพวกที่เลือกอาชีพ พยาบาล ผู้พิพากษาฯ.

๘. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "การยอมรับและยกย่องจากสังคม" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ เลขาธุการฯ แพทย์ วิศวกรฯ ศึกษานิเทศฯ ศึกษานิเทศฯ พวกที่เลือกอาชีพ พยาบาล และมากกว่าพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ เกษตรกรฯ

๑๐. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "การมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ พยาบาล แพทย์ เกษตรกรฯ วิศวกรฯ แต่มากกว่าพวกที่เลือกอาชีพช่างฯ เลขาธุการฯ ศึกษานิเทศฯ

๑๑. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "ความซื่อสัตย์" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพช่างฯ เลขาธุการฯ แพทย์ เกษตรกรฯ ศึกษานิเทศฯ วิศวกรฯ แต่มากกว่าพวกที่เลือกอาชีพ พยาบาล

๑๒. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "ความยุติธรรม" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ พยาบาล เกษตรกรฯ ศึกษานิเทศฯ แต่มากกว่าพวกที่เลือกอาชีพ แพทย์ เลขาธุการฯ วิศวกรฯ

๑๓. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง "ความเสียสละ" เท่า ๆ กับพวกที่เลือกอาชีพ ช่างฯ พยาบาล แพทย์ เกษตรกรฯ ศึกษานิเทศฯ แต่มากกว่าพวกที่เลือกอาชีพ เลขาธุการฯ วิศวกรฯ

เหตุผลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

ในการเลือกอาชีพต่าง ๆ (เฉพาะอาชีพที่มีผู้เลือกตั้งแต่ ๕๐ คน ขึ้นไปจากราย ๑๑. ถึงแถวแล้ว) นักเรียนมีเหตุผลที่สำคัญซึ่งแสดงในตาราง ๑๔.

ตาราง ๑๔. เหตุผลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ จำแนกตามจำนวนผู้ตอบ
ในเหตุผลแต่ละข้อ

เหตุผล ข้อที่	อาชีพ ที่เลือก	ครู	ช่างฯ	เลขานุการฯ	พยาบาล	แพทย์	เกษตรกรรมฯ	ผู้พิพากษาฯ	วิศวกร
๑.	๑๑๘	* ๒๐	* ๓๓	๓๓	* ๓๓	๑๓	* ๑๘	๘	๑๑
๒.	๘๘	๕๖	* ๕๕	๒๐	* ๒๘	๑๓	๕		* ๑๕
๓.	๑๓	๓๔	๖	๔	๓	* ๑๘	๔		๔
๔.	๓	—	—	—	—	—	—	—	—
๕.	๑	—	—	—	—	—	—	—	—
๖.	๑๑	๒๔	๙	๑๐	๓	๑	๓		๘
๗.	๑๔	๓	๖	๖	๕	—	๓		๒
๘.	—	๓	—	—	—	๑	๑		—
๙.	๑๒	๑	๑	๑	—	—	๑		—
๑๐.	๘๐	๖	๙	๑๔	๒๐	๑๓	๖		๙
๑๑.	๑๔	๓	๙	๔	๒	๑	๑		๓
๑๒.	๖	๑	—	๑	—	๒	* ๑๓		—
๑๓.	๕๑	๓	๒	๒๕	๒๔	๓	๒		๑

* เหตุผลที่เป็นฐานนิยม (mode)

จากตาราง ๑๔. แสดงว่านักเรียนที่เลือกอาชีพครู ช่างฯ พยาบาล และเกษตรกรรม
ส่วนมากคำนึงถึง โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ นักเรียนที่เลือกอาชีพ แพทย์ วิศวกร
และเลขานุการฯ ส่วนมากคำนึงถึง ความก้าวหน้าในอาชีพ ส่วนนักเรียนที่เลือกอาชีพ
ผู้พิพากษาฯ ส่วนมากคำนึงถึง ความยุติธรรม.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๔

นักเรียนที่สนใจเลือกเรียนทางครูมาจากครอบครัวยุทธที่บิดามารดาอาชีพต่าง ๆ กัน
 ดังแสดงในตาราง ๑๕.

	ทั้งหมด	เลือกเรียนทางครู	ร้อยละ	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
บิดามารดาเป็นครู	๑๘๓	๕๖	๕๐.๓๓	
บิดามารดาเป็นข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ครู	๒๓๓	๑๐๓	๔๒.๒๕	๑.๓๒*
บิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ	๕๓๔	๓๓๔	๓๕.๖๕	๓.๘๓**

* ระหว่างจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูซึ่งมาจากครอบครัวยุทธที่บิดามารดาเป็นครูและข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ครู

** ระหว่างจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูซึ่งมาจากครอบครัวยุทธที่บิดามารดาเป็นครูและประกอบอาชีพอื่น ๆ

จากตาราง ๑๕. แสดงว่านักเรียนที่บิดามารดาเป็นครูสนใจเลือกเรียนทางครู มากกว่านักเรียนที่บิดามารดาเป็นข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่บิดามารดาเป็นครูสนใจเลือกเรียนทางครูมากกว่านักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่เป็นข้าราชการหรือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่สนใจเลือกเรียนทางครูส่วนมากมาจากครอบครัวยุทธที่บิดามารดาเป็นครูหรือข้าราชการอื่น ๆ .

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคนที่ ๕

นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่สนใจเลือกเรียนทางครูเป็นผู้ที่มีผลการเรียนต่าง ๆ กัน
ดังแสดงในตาราง ๑๖.

ตาราง ๑๖. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่เลือกเรียนทางครูจำแนกตามผลการเรียน

	ทั้งหมด	เลือกเรียนทางครู	ร้อยละ	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
ผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง	๑๘๕	๕๖	๓๐.๒๗	
ผลการเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง	๒๙๒	๒๗๑	๙๒.๘๑	๒.๕๗ *
ผลการเรียนอยู่ในระดับ อ่อน	๑๘๕	๗๔	๓๙.๙๕	๑.๘๗ **

* ระหว่างจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูซึ่งมาจากกลุ่มที่มีผลการเรียน
อยู่ในระดับเก่งและปานกลาง

** ระหว่างจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูซึ่งมาจากกลุ่มที่มีผลการเรียน
อยู่ในระดับเก่งและอ่อน

จากตาราง ๑๖. แสดงว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง
สนใจเลือกเรียนทางครูน้อยกว่าพวกที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๗. ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ส่วนนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่งสนใจ
เลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกับพวกที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับอ่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่สนใจเลือกเรียนทางครูส่วนมากอยู่ในกลุ่ม
ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม จำนวน ๑ ใน ๓ ของกลุ่มเก่งสนใจ
เลือกเรียนทางครู

นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่สนใจเลือกเรียนทางครูเป็นผู้ที่มีผลการเรียนต่าง ๆ กัน
 ดังแสดงในตาราง ๑๗.

ตาราง ๑๗. จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่เลือกเรียนทางครูจำแนกตามผลการเรียน

	ทั้งหมด	เลือกเรียนทางครู	ร้อยละ	อัตราส่วนวิกฤต (C.R.)
ผลการเรียนอยู่ในระดับ อ่อน	๒๐	๒๒	๘๓.๓๓	
ผลการเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง	๒๒๓	๘๗	๓๙.๐๑	๐.๗๖*
ผลการเรียนอยู่ใน ระดับเก่ง	๔๘	๒๓	๔๖.๕๓	๐.๓๘**

* ระหว่างจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูซึ่งมาจากกลุ่มที่มีผลการเรียน
 อยู่ในระดับอ่อนและปานกลาง

** ระหว่างจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนทางครูซึ่งมาจากกลุ่มที่มีผลการเรียน
 อยู่ในระดับอ่อนและเก่ง

จากตาราง ๑๗. แสดงว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับอ่อน
 สนใจเลือกเรียนทางครูมากกว่าพวกที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ และนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับอ่อน สนใจเลือกเรียนทางครู
 มากกว่าพวกที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อาจกล่าวได้ว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ไม่ว่างจะอยู่ในกลุ่มที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับใด
 สนใจเลือกเรียนทางครูพอ ๆ กัน อย่างไรก็ตามจำนวน ๑ ใน ๒ ของกลุ่มเก่งสนใจเลือกเรียน
 ทางครู.

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๒

ความแตกต่างของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางกฏระหว่างนักเรียนที่ต่างเพศกัน

จากการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางกฏของนักเรียน ใค้ค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล ดังแสดงในตาราง ๑๘.

ตาราง ๑๘. ค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางกฏ จาแนกตามเพศ

	ค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิต ในการประมาณค่าเหตุผล	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
ชาย	๓.๖๘	๐.๕๐
หญิง	๓.๗๗	

จากตาราง ๑๘. แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางกฏ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อาจกล่าวไควว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางกฏ ไม่แตกต่างกัน.

ความแตกต่างของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน

จากการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียน ได้ค่าเฉลี่ย
ของมัธยัมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล ดังแสดงในตาราง ๑๔.

ตาราง ๑๔. ค่าเฉลี่ยของมัธยัมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการ
เลือกเรียนทางครู จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา

	ค่าเฉลี่ยของมัธยัม เลขคณิต ในการประมาณค่าเหตุผล	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
บิดามารดาเป็นครู	๓.๗๑	
บิดามารดาเป็นข้าราชการอื่น ที่ไม่ใช่ครู	๓.๗๓	๐.๓๕*
บิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ	๓.๗๔	๐.๒๗** ๐.๒๐***

* ระหว่างการประมาณค่าเหตุผลของนักเรียนที่บิดามารดาเป็นครูและข้าราชการ
อื่นที่ไม่ใช่ครู

** ระหว่างการประมาณค่าเหตุผลของนักเรียนที่บิดามารดาเป็นครูและประกอบ
อาชีพอื่น ๆ

*** ระหว่างการประมาณค่าเหตุผลของนักเรียนที่บิดามารดาเป็นข้าราชการอื่น
ที่ไม่ใช่ครู และประกอบอาชีพอื่น ๆ

จากตาราง ๑๔. แสดงว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเป็นครู ประมาณค่า
เหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูแตกต่างกับพวกที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเป็นข้าราชการ
อื่นที่ไม่ใช่ครู และบิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่
มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเป็นข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ครูก็ประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียน

ทางครูแตกต่างกับพวกที่มาจากรอบรั้วที่บิคมารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มาจากรอบรั้วที่บิคมารดาอาชีพต่างกัน มีเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูระหว่างนักเรียนที่มาจากรอบรั้ว
 ที่บิคมารดา มีระดับการศึกษาต่างกัน.

จากการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียน ค่าเฉลี่ยของ
 มัชฌิมเลขคณิต ในการประมาณค่าเหตุผลทั้งแสดงในตาราง ๒๐.

ตาราง ๒๐. ค่าเฉลี่ยของมัชฌิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการ
 เลือกเรียนทางครู จำแนกตาม ระดับการศึกษาของบิคมารดา.

	ค่าเฉลี่ยของมัชฌิมเลขคณิต ในการประมาณค่าเหตุผล	อัตราส่วนวิกฤต (CR.)
บิคมารดาได้รับการศึกษา ไม่เกินประถมศึกษา	๓.๕๕	
บิคมารดาได้รับการศึกษา ถึงขั้นมัธยมศึกษา	๓.๗๕	* ๑.๓๓
บิคมารดาได้รับการศึกษา ถึงขั้นอุดมศึกษา	๓.๕๘	** ๑.๖๓ *** ๐.๖๕

* ระหว่างการประมาณค่าเหตุผลของนักเรียนที่บิคมารดาได้รับการศึกษา
 ไม่เกินประถมศึกษา และถึงขั้นมัธยมศึกษา

** ระหว่างการประมาณค่าเหตุผลของนักเรียนที่บิคมารดาได้รับการศึกษา
 ไม่เกินประถมศึกษาและถึงขั้นอุดมศึกษา

*** ระหว่างการประมาณค่าเหตุผลของนักเรียนที่บิคมารดาได้รับการศึกษา
 ถึงขั้นมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

จากตาราง ๒๐. แสดงว่า นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีความร่ำรวยได้รับการศึกษาไม่เกิดผลกระทบศึกษา ประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูแตกต่างกับพวกที่มาจากรอบครัวที่มีความร่ำรวยได้รับการศึกษาถึงขั้นมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีความร่ำรวยได้รับการศึกษาถึงขั้นอุดมศึกษาก็ประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกับพวกที่มีความร่ำรวยได้รับการศึกษาถึงขั้นอุดมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีความร่ำรวยมีระดับการศึกษาต่างกัน มีเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกัน.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๓

นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ จำนวน ๔๕ คน จาก ๑๑๒๑ คน หรือ ๔.๙๑ % ไม่กักจะเรียนต่อหลังจากจบการศึกษาในระดับชั้นนี้แล้ว ในจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อนี้เป็นผู้ที่มีการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ๑๔ คน จากนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่งทั้งหมด ๒๐๓ คน หรือ ๔.๔๖ % สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ปรากฏว่า จากจำนวน ๓๓๒ คน มีความต้องการจะเรียนต่อไปทุกคน

นักเรียนที่ไม่กักจะเรียนต่อเหล่านี้ ส่วนมากจำเป็นต้องออกมาช่วยบิดามารดาทำงาน เช่น ขายของ ห้างงานบ้าน เป็นต้น นอกจากนั้นต้องการหางานทำ เช่น เป็นครู ทหาร ตำรวจ เป็นต้น

เหตุที่นักเรียนไม่เรียนต่อส่วนมากเป็นเพราะขาดทุนทรัพย์ และครอบครัวขาดบุคคลที่จะช่วยทำงานบ้าน.

เมื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเหล่านี้เลือกเรียนทางครู ปรากฏว่ามีผู้สนใจเลือก ๒๐ คน หรือ ๓๖.๓๖ % ของจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อทั้งหมด.

สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้านี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยที่ร่วมกันกระทำทั่วประเทศไทย โดยมุ่งหมายที่จะทราบว่า นักเรียนที่กำลังจะจบชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ จะเลือกเรียนทางครูมากน้อยเพียงใด ในการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครูนั้น นักเรียนมีเหตุผลอย่างไร เหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพครูจะแตกต่างกับเหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพอื่นหรือไม่ นักเรียนที่เลือกเรียนทางครูมีผลการเรียนอยู่ในระดับใด มาจากกรอบกว้างที่มีความสามารถอาชีพอะไร นักเรียนที่ต่างเพศกัน มาจากกรอบกว้างที่มีความสามารถอาชีพและระดับการศึกษากว้างกัน จะมีเหตุผลในการเลือกเรียนทางครูแตกต่างกันหรือไม่

การค้นคว้านี้กระทำกับนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ จำนวน ๑๐๖๖ คน และชั้น ม.ศ.๕ จำนวน ๓๓๖ คน ปีการศึกษา ๒๕๑๒ จากโรงเรียน ๓๐ โรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ใช้วิธีศึกษาทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้คือ ร้อยละ ลำดับความสำคัญ ฐานนิยม และหาแนวโน้มของความต่างโดยใช้อัตราส่วนวิกฤต.

สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า

การค้นคว้านี้พบว่า

๑. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ สนใจเลือกเรียนทางครู ๓๘ % และนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ สนใจเลือกเรียนทางครู ๓๕ % อาจกล่าวได้ว่าอาชีพครูอยู่ในความสนใจของนักเรียนเป็นจำนวนมากอาชีพหนึ่ง ✓

๒. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่สนใจเลือกเรียนทางครู ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง มีจำนวน ๒ ใน ๓ ของทั้งหมด ส่วนนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ที่สนใจเลือกเรียนทางครู ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิงเช่นกัน มีจำนวน ๓ ใน ๔ ของทั้งหมด และพบว่าทั้งนักเรียนหญิงในชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ สนใจเลือกเรียนทางครูมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ / ดังนั้นอาจเป็น

เพราะเหตุนี้จึงเลือกอาชีพครูตามความนิยมของสังคมไทย

๓. ในการเลือกเรียนทางครูนั้น นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ๓๔ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความกระตือรือร้นในหน้าที่ของครู ๑๓ % มีเหตุผลที่เกี่ยวกับเสถียรภาพของอาชีพครู ๑๔ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความสนใจในสภาพทางสังคมของอาชีพครู ๑๓ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความสนใจในโอกาสที่จะก้าวหน้าทางการศึกษา ๑๐ % กำนึงถึงจริยธรรมของอาชีพ เห็นแก่ความสะดวกสบายที่จะได้รับจากอาชีพ ต้องการที่จะใช้อาชีพครูเป็นบันไดไปสู่อาชีพอื่น เลือกเรียนทางครูเพราะโอกาสที่จะเข้าเรียนได้และเรียนจบ อย่างละ ๒ % สำหรับนักเรียนชั้น ม.ก.๕ ๔๕ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความกระตือรือร้นในหน้าที่ของครู ๒๖ % มีเหตุผลที่เกี่ยวกับเสถียรภาพของอาชีพครู เลือกเรียนทางครูเพราะโอกาสที่จะเข้าเรียนได้และเรียนจบ กำนึงถึงจริยธรรมของอาชีพ สนใจในโอกาสที่จะก้าวหน้าทางการศึกษา อย่างละ ๓ % ๕ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความสนใจในสภาพทางสังคมของอาชีพครู ๒ % เห็นแก่ความสะดวกสบายที่จะได้รับจากอาชีพ ไม่ปรากฏว่านักเรียนชั้น ม.ก.๕ เลือกเรียนทางครูเพราะต้องการที่จะใช้อาชีพครูเป็นบันไดไปสู่อาชีพอื่น อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ก.๕ ส่วนมากมีความสนใจคตินิยมและค่านิยมในอาชีพ ในลักษณะที่จะเป็นขอเกิดแห่งความสำเร็จ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นภูมิหลังอยู่แล้ว

๔. ในการไม่เลือกเรียนทางครูนั้น นักเรียนชั้น ม.ก.๓ ๓๐ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความไม่มั่นใจที่จะปฏิบัติงานของครูได้ ๑๔ % มีเหตุผลที่แสดงว่าเป็นครูไม่สามารถจะทำอะไรได้ตามความพอใจเหมือนอาชีพอื่น เห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่โลดโผนไม่ตื่นเต้น เห็นว่ามีรายได้น้อยไม่พอเลี้ยงครอบครัว อย่างละ ๔ % ๓ % ไม่พอใจในสภาพทางสังคมของอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้น ม.ก.๕ ๕๔ % มีเหตุผลที่แสดงถึงความไม่มั่นใจที่จะปฏิบัติงานของครูได้ ๒๕ % มีเหตุผลที่แสดงว่าเป็นครูไม่สามารถทำอะไรได้ตามความพอใจเหมือนอาชีพอื่น เห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่โลดโผนไม่ตื่นเต้น เห็นว่ามีรายได้น้อยไม่พอเลี้ยงครอบครัว อย่างละ ๔ % ๓ % ไม่พอใจในสภาพทางสังคมของอาชีพ อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุสำคัญที่นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ก.๔ ไม่เลือกเรียนทางครูนั้นเป็นเพราะมีความรู้สึกทั่วๆ ไป ไม่มีความถนัดในงานของครู.

๕. ทั้งนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ที่เลือกเรียนทางครูตอบเหตุผล
ที่ว่า "ต้องการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้" มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า สิ่งนี้เป็น
จิตใจที่สำคัญที่สุดให้นักเรียนสนใจเลือกอาชีพครู ✓

๖. ทั้งนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ที่ไม่เลือกเรียนทางครู ตอบเหตุผล
ข้อที่ว่า "ไม่ชอบอยู่ใต้บังคับบัญชาของบุคคลหลายคน เช่น หัวหน้าวิชา ครูใหญ่ กิจการ
เป็นต้น" มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่าสิ่งนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่ทำให้
นักเรียนไม่สนใจอาชีพครู ✓

๗. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ประมาณเก้าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือก
เรียนทางครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจกล่าวได้ว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ
ม.ศ.๕ มีแรงจูงใจในการมาเลือกเรียนทางครูเหมือน ๆ กัน ✓

๘. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ม.ศ.๕ ประมาณเก้าเหตุผลเกี่ยวกับการไม่เลือก
เรียนทางครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ประมาณเก้าเหตุผล
ในสเกล (Scale) ที่สูงกว่า อาจกล่าวได้ว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๕ คัดลึกลงใจที่จะหลีกเลี่ยง
อาชีพครูจริงจังกว่่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนมาเลือก
อาชีพครูมากกว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ✓

๙. การเปรียบเทียบเหตุผลของนักเรียนที่เลือกอาชีพครู กับ เหตุผลของ
นักเรียนที่เลือกอาชีพ พยาบาล เลขานุการฯ ข่างฯ วิศวกร แพทย์ ฝึกหัดฯ และ
เกษตรกรพบว่า ระหว่างอาชีพครูกับอาชีพพยาบาล มีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
๔ ประการคือ พวกที่เลือกอาชีพครูคำนึงถึง ความก้าวหน้าในอาชีพความอิสระในการทำงาน
เกียรติ และ ความชือสัตย์มากกว่า แต่คำนึงถึงเครื่องแบบที่น่าสนใจ รายได้ อานาจ และ
การยอมรับและยกย่องจากสังคมน้อยกว่า ระหว่างอาชีพครูกับอาชีพเลขานุการฯ มีเหตุผลแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญ ๗ ประการคือ พวกที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึงการมีส่วนช่วยพัฒนาสังคม
ความยุติธรรม และความเสียสละ มากกว่า แต่คำนึงถึง ความก้าวหน้าในอาชีพ ความอิสระ
ในการทำงาน ความสะดวกสบาย และรายได้ น้อยกว่า ระหว่างอาชีพครูกับอาชีพช่างฯ
มีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ๖ ประการคือ พวกที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึงเกียรติ

การยอมรับและยกย่องจากสังคมและการมีส่วช่วยพัฒนาสังคม มากกว่า แต่คำนึงถึง ความอิสระ
ในการทำงาน ความสะดวกสบาย และ รายได้ น้อยกว่า ระหว่างอาชีพครูกับอาชีพวิศวกร
มีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ๕ ประการ คือ พวกที่เลือกอาชีพครูคำนึงถึง ความยุติธรรม
และความเสียสละ มากกว่า แต่คำนึงถึงความก้าวหน้าในอาชีพ ความอิสระในการทำงาน และ
รายได้ น้อยกว่า ระหว่างอาชีพครูกับอาชีพแพทย์ มีเหตุผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ๔
ประการ คือ พวกที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง ความยุติธรรม มากกว่า แต่คำนึงถึง ความก้าวหน้า
ในอาชีพ ความอิสระในการทำงาน และรายได้ น้อยกว่า ระหว่างอาชีพครูกับอาชีพพนักงาน
มีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ๓ ประการคือ พวกที่เลือกอาชีพครู คำนึงถึง การมีส่วน
ช่วยพัฒนาสังคม มากกว่า แต่คำนึงถึง เครื่องแบบที่น่าสนใจ และอำนาจ น้อยกว่า ระหว่าง
อาชีพครูกับอาชีพเกษตรกร มีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ๒ ประการคือ พวกที่
เลือกอาชีพครู คำนึงถึงการยอมรับและยกย่องจากสังคมมากกว่า แต่คำนึงถึง ความอิสระในการ
ทำงาน น้อยกว่า อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เลือกอาชีพพยาบาลมีก่านิยมในอาชีพแตกต่างกับ
นักเรียนที่เลือกอาชีพครูมากที่สุด แต่นักเรียนที่เลือกอาชีพเกษตรกรมีก่านิยมในอาชีพแตกต่าง
กับนักเรียนที่เลือกอาชีพครูน้อยที่สุด ✓

๑๐. นักเรียนที่เลือกอาชีพครู ข้าราชการ พยาบาล และเกษตรกรมา ตอบใน
เหตุผลข้อที่ว่า "เพราะโอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ" มากที่สุด ส่วนนักเรียนที่เลือกอาชีพ
แพทย์ วิศวกร และ เลขานุการฯ ตอบในเหตุผลข้อที่ว่า "เพราะความก้าวหน้าในอาชีพ"
มากที่สุด และ นักเรียนที่เลือกอาชีพพนักงานฯ ตอบเหตุผลข้อที่ว่า "เพราะความยุติธรรม"
มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า "โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ" เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญที่สุดให้
นักเรียนเลือกอาชีพ ครู ข้าราชการ พยาบาล และเกษตรกรมา แต่ "ความก้าวหน้าในอาชีพ"
เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญที่สุดให้นักเรียนเลือกอาชีพ แพทย์ วิศวกร และเลขานุการฯ และ
"ความยุติธรรม" เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญที่สุดให้นักเรียนเลือกอาชีพพนักงานฯ ✓

๑๑. นักเรียนที่นิยามการเป็นครูสนใจเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญกับนักเรียนที่นิยามการเป็นข้าราชการอื่น ๆ แต่ มากกว่านักเรียนที่นิยามการประกอบ
อาชีพอื่นที่ไม่เป็นข้าราชการหรือราษฎร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่สนใจ

เลือกเรียนทางครู ส่วนมากมาจากครอบครัวที่บิดามารดาเป็นครู และข้าราชการอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนยังขึ้นอยู่กับบิดามารดา และบิดามารดาที่เป็นครูหรือข้าราชการเห็นค้ำวกับการที่บุตรธิดาเลือกอาชีพครู ✓

๑๒. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ เกือบ ๑ ใน ๓ ของกลุ่มที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับ เก่ง สนใจเลือกเรียนทางครู และพบว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ กลุ่มเก่งสนใจเลือกเรียนทางครู น้อยกว่ากลุ่มปานกลางอย่างมีัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่แตกต่างกับอย่างมีัยสำคัญกับกลุ่มอ่อน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่สนใจเลือกเรียนทางครูส่วนมากเป็นพวกที่มีผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และการตัดสินใจเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ยังขึ้นอยู่กับ ผลการเรียนของเขา ส่วนนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ เกือบ ๑ ใน ๒ ของกลุ่มที่มีผลการเรียนอยู่ใน ระดับเก่ง สนใจเลือกเรียนทางครู และพบว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๔ ไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มอ่อน ปานกลาง หรือเก่ง สนใจเลือกเรียนทางครูพอ ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า การตัดสินใจเลือกเรียน ทางครูของนักเรียนชั้น ม.ศ.๔ ไม่ขึ้นอยู่กับผลการเรียนของเขา ✓

๑๓. นักเรียนที่ต่างเพศกัน อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพและระดับการ ศึกษาต่างกัน ประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบเหล่านี้ไม่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการมาเลือกเรียนทางครูของนักเรียน ✓

✓๑๔. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ๑ ใน ๒๐ ของทั้งหมด ไม่เรียนต่อหลังจากจบ ปีการศึกษาแล้ว และในจำนวนนี้เป็นพวกที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่งถึง ๔ % ของนักเรียน ชั้น ม.ศ.๓ ในกลุ่มเก่ง สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.๔ มีความหวังจะเรียนต่อไปทุกคน อาจกล่าว ได้ว่าเมื่อนักเรียนเรียนจนถึงชั้น ม.ศ.๕ แล้ว ต่างก็มีความต้องการที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อออกไปประกอบอาชีพต่อไปทุกคน

๑๕. นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่ไม่เรียนต่อหลังจากจบปีการศึกษาแล้ว ส่วนมาก ต้องออกไปช่วยบิดามารดาทำงาน เช่น ขายของ ทำงานบ้าน เป็นต้น นอกจากนั้นต้องการ หางานทำ เช่น เป็นครูประชาบาล พลทหาร พลตำรวจ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะขาดทุนทรัพย์ และพบว่า ๓๖ % ของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ที่ไม่เรียนต่อ สนใจเลือกเรียนทางครู ถ้าไม่มี อุปสรรคใด ๆ

ข้อเสนอแนะ

๑. นักเรียนชั้น ม.ก.๓ และ ม.ศ.๕ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย สนใจเลือกเรียนทางครูเป็นจำนวนมาก ผู้คนมีความเห็นว่า ถ้าขยายโรงเรียนฝึกหัดครูจะเชิงเทรา ซึ่งเป็นสถาบันฝึกหัดครูแห่งเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่รับนักเรียนชั้น ม.ก.๓ ให้รับนักเรียนได้มากขึ้น และยกฐานะเป็นวิทยาลัยครู จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนในท้องถิ่นได้เข้าฝึกฝนอาชีพครูในระดับสูงยิ่งขึ้น สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขางแสน ซึ่งเป็นสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญาแห่งเดียวที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นนี้ น่าจะมีโควตา (quota) เข้าศึกษาไว้สำหรับนักเรียนที่จบชั้น ม.ศ.๕ และ ป.กค. คนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. นักเรียนหญิงสนใจเลือกเรียนทางครูมากกว่านักเรียนชาย และมีแรงจูงใจในการมาเลือกเรียนทางครูเหมือนกัน น่าจะได้นำไปเป็นข้อคิดในการกำหนดจำนวนนักเรียนที่จะรับเข้าศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู หรือนำไปกำหนดว่าหาสาเหตุต่อไปว่าทำไมนักเรียนหญิงจึงสนใจเลือกเรียนทางครูมากกว่านักเรียนชาย

๓. ผลการก่นกว่าครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่สนใจเลือกเรียนทางครู มีความสนใจคตินิยม กานนิยมในอาชีพ ในลักษณะที่จะเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นภูมิหลัง ผู้คนมีความเห็นว่าอาจจะได้บุคคลที่สามารถมาสู่วงการอาชีพครู โดยไม่ต้องมีแบบทดสอบ เพื่อวัดคุณลักษณะเหล่านี้ในการสอบคัดเลือก สำหรับการจักกิจกรรมในสถาบันฝึกหัดครู ถ้าเป็นไปในลักษณะส่งเสริม และเป็นแบบอย่างที่ดีงาม จะช่วยรักษาไว้และเสริมอุดมการณ์ของนักเรียนที่มีอยู่ ให้ถ่องงามไปในทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ผลการก่นกว่าชี้ให้เห็นว่า ไม่ขาดแคลนคนเก่งที่จะเข้ามาเรียนทางครู ผู้คนมีความเห็นว่า ถ้าสถาบันฝึกหัดครูและมหาวิทยาลัย จะมีวิธีการใด ๆ ที่จะส่งเสริมให้คนเก่งเหล่านี้เข้าเรียน ก็เป็นที่หวังได้ว่าจะได้ครูที่มีความสามารถและมีความถนัดในอาชีพครูยิ่งขึ้นในอนาคต

๕. ผลการก่นกว่าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่แนะแนวในสถาบันฝึกหัดครูและใบโรงเรียนมัธยม สำหรับนำไปเป็นข้อมูลในการประเมินผลงานที่ได้ทำไปแล้ว และอาจจะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.

๒. ควรจะไ้มีการติดตามกันต่อไปว่า เมื่อถึงเวลาจริง ๆ แล้ว จะมีนักเรียนเลือกเรียนทางธุรกิจเท่าไร เหตุผลที่มาเลือกอาชีพธุรกิจจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เมื่อนักเรียนเข้ามาอยู่ในสถาบันฝึกหัดครู และเมื่อออกไปเป็นครูแล้ว.

บรรณานุกรม

- คุป ฐมสาบ, ม.ล. สถิติศาสตร์และการวิจัย กิ่งเพชร พระนคร ๒๕๐๒, ๑๒๕ หน้า.
- เฉลิมชัย อุลพงษ์ "ความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และบทบาท
ของโรงเรียนในการแนะแนว" ปริญญาพนธ์, ๒๕๑๑
- ธัญ แสงศักดิ์ "ครูดี" วิทยาสาร, ก.พ. ๒๕๐๕
- มัทนา ปิยะธาดา "การสำรวจลักษณะของครูในพระนครและธนบุรี" ปริญญาพนธ์, ๒๕๑๑
- ละม้ายมาศ ศรีศักดิ์ "อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูงหรือไม่" ศูนย์ศึกษา เม.ย. - มิ.ย. ๒๕๑๐
- วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิธีพระราชทานปริญญาการศึกษาปี ๒๕๑๐, ๘๔ หน้า.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง เอกสารการประชุมแนะแนวการศึกษาและอาชีพปี พ.ศ. ๒๕๐๕
กองแผนแพรงการศึกษา ๒๐๖ หน้า.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง บทความแนะแนวการศึกษาและอาชีพฉบับที่ ๔ กองแผนแพรงการศึกษา
๕๔ หน้า.
- สวาท เสนาณรงค์ ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย โรงเรียนการช่างวุฒศึกษา ธนบุรี
๒๕๐๑ ๓๙๒ หน้า.
- สุกิจ เหล่าสุนทร วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ ๒๕๐๕

American Association of College for Teacher Education, 13 Yearbook 1960.

American Educational Research, Review of Educational Research, Oct. 1968.

Boonthung Nannar "Occupational Choices compared with Occupational Opportunities of Selected Students from Cholburi, Master's Thesis 2501.

Bureau of Public School, Philipines, Guidance in Our Schools, Sep. 1961.

Fox, Raymond B., Factors Influencing the Career Choice of Prospective Teachers, Journal of Teacher Education, 12 : 427 - 32, Dec. 1961.

Gramer, J. Howard, "We Haven't Really Work on Our Students" Review of Educational Research, 28 : 200 June, 1958.

Garrett, Henry E., Statistic in Psychology and Education, Longmans, Green and Co., New York, 1958., 478 p.

Hardaway, Charles W., "Factors Influencing High School Seniors to Choose or not Choose Teaching Profession, Review of Educational Research, 28 : 201 June 1958.

MacLean, Rev. Murdoch Joseph, "An Investigation of the Factors Influencing the Occupational Choices of Selected Students, Dis. Ab. 25 : 2351.

Mori, Tokako, "Analysis of Motivations for Choosing The Teaching Profession, Master's Thesis, Journal of Educational Psychology 50 : 175 Aug. 1965

Morgan, James N. and others, "Productive American," Review of Educational Research, 28 : 319 Oct. 1968.

Nagel, Elwyn H. "Values and Occupational Preferences of Junior High School Boys," Dis. Ab. 25 : 3229.

Newcomb, Theodor M., Social Psychology, The Dryden Press, Inc. New York 1950.

Ostlie, Selmer, "Motivation for Entering Teaching" Journal of Teacher Education 7 : 80 - 81 Mar. 1956.

Slobetz, Frank B., "Study of Some Attitude of Prospective Teachers Toward Teaching," Review of Educational Research, 28 : 201 June 1958.

Steward, Lawrence H., "Certain Factors Related to the Occupational Choice," Review of Educational Research, 28 : 200, June 1958.

Tink, Albert K., "Factors Related to Student Choosing or not Choosing Teaching as a Vocation, Doctor's thesis 1960. Dis. Ab. 21 : 1132 - 33.

ពាក្យស្នើសុំ ក.

อัตราส่วนวิกฤต (CRITICAL RATIO)

นัยสำคัญระหว่างเปอร์เซ็นต์ที่ไม่มีสหสัมพันธ์กัน *

$$\text{สูตร } CR. = \frac{P_1 - P_2}{\sigma_{(P_1 - P_2)}}$$

เมื่อ P_1 และ P_2 แทนร้อยละของสิ่งที่ต้องการศึกษาจากกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง
 $\sigma_{(P_1 - P_2)}$ แทนความคาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$\sigma_{(P_1 - P_2)} = \sqrt{PQ \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}$$

$$P = \frac{N_1 P_1 + N_2 P_2}{N_1 + N_2}$$

$$Q = 100 - P$$

เมื่อ N_1 และ N_2 แทนขนาดของกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง

ตัวอย่าง

ต้องการทราบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายชั้นม.ศ.3สนใจเลือกเรียนทางครูต่างกันหรือไม่ ดังนั้น

P_1 แทนร้อยละของนักเรียนหญิงชั้นม.ศ.3ที่สนใจเลือกเรียนทางครูจากจำนวนนักเรียนหญิงทั้งหมด

P_2 แทนร้อยละของนักเรียนชายชั้นม.ศ.3ที่สนใจเลือกเรียนทางครูจากจำนวนนักเรียนชายทั้งหมด

N_1 แทนจำนวนนักเรียน หญิง ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชั้น ม.ศ.3 ทั้งหมด

N_2 แทนจำนวนนักเรียนชาย ในกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นชั้นม.ศ.3 ทั้งหมด

ข้อมูลจากการสำรวจปรากฏดังตารางต่อไปนี้

* Garrett, Henry E., op. cit., p. 75.

ตารางแสดงการเลือกเรียนทางกรของนักเรียนชั้นม.ค. 3 จำแนกตามเพศ

	ทั้งหมด	เลือกเรียนทางกร	ร้อยละ
นักเรียนหญิง	451	260	57.65
นักเรียนชาย	615	141	22.94

จากตารางข้างบนนี้หานัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่สนใจเลือกเรียนทางกรใดก็ตาม

$$P_1 = 57.65, P_2 = 22.94, N_1 = 451, N_2 = 615$$

$$P = \frac{N_1 P_1 + N_2 P_2}{N_1 + N_2} = \frac{451 \times 57.65 + 615 \times 22.94}{451 + 615} = 37.63$$

$$Q = 100 - P = 100 - 37.63 = 62.37$$

$$\sigma_{(P_1 - P_2)} = \sqrt{PQ \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)} = \sqrt{37.63 \times 62.37 \left(\frac{1}{451} + \frac{1}{615} \right)} = 2.99$$

$$CR = \frac{P_1 - P_2}{\sigma_{(P_1 - P_2)}} = \frac{57.65 - 22.94}{2.99} = 11.61$$

ค่า CR ณ ระดับความเชื่อมั่น .01 = 2.58

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่านักเรียนหญิงสนใจเลือกเรียนทางกรมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น .01

นัยสำคัญของผลทางระหว่างมีชั้นลักษณะที่ไม่มีสหสัมพันธ์กัน และเป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ *

สูตร $CR = \frac{D}{\sigma_D}$

เมื่อ

D แทนความแตกต่างระหว่างมัธยัมเลขคณิตของกลุ่มทั้งสอง

σ_D แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$\sigma_D = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

เมื่อ σ_1^2 และ σ_2^2 แทนความแปรปรวน ของคะแนนจากมัธยัมเลขคณิต
ของกลุ่มนึงและกลุ่มที่สอง

N_1 และ N_2 แทนขนาดของกลุ่มนึงและกลุ่มที่สอง

$$\sigma_1^2 = \frac{\sum X_1^2}{N_1} - \bar{X}_1^2, \quad \sigma_2^2 = \frac{\sum X_2^2}{N_2} - \bar{X}_2^2$$

เมื่อ X_1 แทนคะแนนของคนที่หนึ่งในกลุ่มที่หนึ่ง

$\bar{X}_1$ แทนมัธยัมเลขคณิตของกลุ่มนึง

$$\bar{X}_1 = \frac{\sum X_1}{N_1}$$

ตัวอย่าง ต้องการทราบว่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชายและนักเรียน
หญิงจะแตกต่างกันหรือไม่ ดังนั้น

D แทนความแตกต่างระหว่างมัธยัมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือก
เรียนทางครูของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง สำหรับมัธยัมเลขคณิตในการวิจัย
นี้พิจารณาเฉลี่ยของมัธยัมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล"แต่ละข้อ

* Ibid, p 213-214.

ดังนั้นค่าเฉลี่ยของมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล ($\bar{X}$) = $\frac{\sum_{i=1}^n \bar{X}_i}{n}$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2, \bar{X}_3 \dots \bar{X}_n$ เป็นมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล
ข้อที่ 1, 2, 3 ข้อที่ n

$$\text{แต่ } \bar{X}_1 = \frac{\sum_{j=1}^{j=N} X_{1j}}{N}$$

เมื่อ $X_{11}, X_{12}, X_{13} \dots X_{1N}$ เป็นคะแนนในการประมาณค่าเหตุผลข้อที่ 1
ของนักเรียนคนที่ 1, 2, 3 คนที่ N

$$\therefore \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \sum_{j=1}^{j=N} X_{ij}}{nN}$$

σ^2 แทนความแปรปรวน ของคะแนนจากมัธยิมเลขคณิต สำหรับในการวิจัยนี้พิจารณา
ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวน ของคะแนนจากมัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลแต่ละข้อ

ดังนั้นค่าเฉลี่ยของของความแปรปรวน ของคะแนนในการประมาณค่าเหตุผล (σ^2)

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \sigma_i^2}{n}$$

เมื่อ $\sigma_1^2, \sigma_2^2, \sigma_3^2 \dots \sigma_n^2$ เป็นความแปรปรวน ของคะแนนจากมัธยิมเลข
คณิตในการประมาณค่าเหตุผลข้อที่ 1, 2, 3 ข้อที่ n

$$\text{แต่ } \sigma_i^2 = \frac{\sum_{j=1}^{j=N} X_{ij}^2}{N} - \bar{X}_i^2$$

เมื่อ $X_{i1}^2, X_{i2}^2, X_{i3}^2 \dots X_{iN}^2$ เป็นกำลังสองของคะแนนในการประมาณค่าเหตุผล
ข้อที่ i ของนักเรียนคนที่ 1, 2, 3 คนที่ N

$\bar{X}_i^2$ เป็นกำลังสองของ มัธยิมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผลข้อที่ i

$$\begin{aligned}
\therefore \overline{\sigma^2} &= \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \left(\sum_{j=1}^{j=N} x_{ij}^2 - \bar{x}_i^2 \right)}{n} \\
&= \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \sum_{j=1}^{j=N} x_{ij}^2}{nN} - \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \bar{x}_i^2}{n} \\
&= \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \sum_{j=1}^{j=N} x_{ij}^2}{nN} - \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \left(\sum_{j=1}^{j=N} \frac{x_{ij}}{N} \right)^2}{n} \\
&= \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \sum_{j=1}^{j=N} x_{ij}^2}{nN} - \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \left(\sum_{j=1}^{j=N} x_{ij} \right)^2}{nN^2} \\
&= \frac{N \sum_{i=1}^{i=n} \sum_{j=1}^{j=N} x_{ij}^2 - \sum_{i=1}^{i=n} \left(\sum_{j=1}^{j=N} x_{ij} \right)^2}{nN^2} \quad \dots \dots (i)
\end{aligned}$$

พิจารณา $\sum_{j=1}^{j=N} X_{ij}^2 = \sum_{k=1}^{k=l} f_{ik} w_{ik}^2$

เมื่อ $f_{i1}, f_{i2}, f_{i3} \dots f_{il}$ เป็นความถี่ในการประมาณค่าเหตุผลข้อที่ i ในช่วงที่ 1, 2, 3 l สำหรับแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มี l ช่วง
 $w_{i1}, w_{i2}, w_{i3} \dots w_{il}$ เป็นน้ำหนักที่กำหนดให้สำหรับการประมาณค่าในช่วงที่ 1, 2, 3 l

ให้ Y'' แทน $\sum_{k=1}^{k=l} f_{ik} w_{ik}^2$

พิจารณา $\sum_{j=1}^{j=N} X_{ij} = \sum_{k=1}^{k=l} f_{ik} w_{ik}$

ให้ Y แทน $\sum_{k=1}^{k=l} f_{ik} w_{ik}$ และ Y' แทน $\left(\sum_{k=1}^{k=l} f_{ik} w_{ik} \right)$

จาก (1) จะได้

$$\sigma^2 = \frac{N \sum_{i=1}^{i=n} Y'' - \sum_{i=1}^{i=n} Y'^2}{nN^2}$$

ในทำนองเดียวกัน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานก็พิจารณาค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อน

มาตรฐาน จะได้ว่า

$$\sigma_D^2 = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \frac{\sigma_{1i}^2}{N_1} + \sum_{i=1}^{i=n} \frac{\sigma_{2i}^2}{N_2}}{n}$$

$$\sigma_D = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงใช้สูตร $CR = \frac{D}{\sigma_D}$

เมื่อ D แทนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของมัถยมเลขคณิตในการประมาณค่าเหตุผล

$$(\bar{X}) = \frac{\sum Y}{nN}$$

ข้อมูลจากตารางสำรวจปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงความคิดเห็นในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนชาย

เหตุผล ข้อที่	ไม่ตอบ	น้อยที่สุด	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มากที่สุด	รวม	Σ	Σ'	Σ''
1	1	9	12	50	43	61	176	660	437600	2720
2	0	5	7	43	45	76	176	708	510264	3040
3	1	17	14	85	21	38	176	574	239476	2124
4	2	16	30	82	22	24	176	530	280900	1826
5	0	4	9	27	64	72	176	719	516961	3107
6	1	35	37	80	16	7	176	448	200707	1334
7	2	35	26	63	33	17	176	493	243049	1659
8	0	47	44	48	27	10	176	437	190969	1337
9	2	12	16	92	37	17	176	553	305809	1496
10	1	8	9	47	57	54	176	665	422225	2729
11	1	12	38	48	40	37	176	577	332929	2161
12	0	30	18	69	35	35	176	535	286225	1899
13	0	16	25	57	49	33	176	582	338724	2174
14	0	17	19	36	42	72	176	681	463761	2876
15	0	2	4	16	34	120	176	794	630436	3706
16	1	1	6	33	39	96	176	748	559504	3346
17	0	2	5	24	44	91	176	745	555025	3307
18	0	4	3	25	49	95	176	756	571536	3400
19	0	1	6	21	38	110	176	778	605284	3572
20	2	2	7	33	53	79	176	722	521284	3150
21	2	1	4	25	54	90	176	750	562500	3356
22	0	2	4	21	57	92	176	761	579121	3419
23	0	4	16	12	56	58	176	676	456971	2792
Σ	16	272	350	1076	951	1374	4048	15382	4811251	605
น้ำหนัก	0	1	2	3	4	5				

ตารางแสดงความถี่ในการประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูของนักเรียนหญิง

เหตุผล ข้อที่	ไม่ตอบ	น้อยที่สุด	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มากที่สุด	รวม	y	y'	y''
1	1	14	10	95	103	138	361	1421	2019241	6007
2	2	6	7	56	60	230	361	1578	2490084	7248
3	2	28	52	197	48	34	361	1085	1177225	3627
4	3	28	45	217	40	28	361	1069	1142761	3501
5	1	8	10	55	109	178	361	1519	2307361	6737
6	1	82	79	153	23	23	361	906	820836	2718
7	1	73	53	115	58	61	361	1061	1125721	3773
8	3	96	76	100	59	27	361	919	844656	2919
9	5	32	48	179	59	38	361	1091	1190281	3729
10	3	28	28	84	103	115	361	1323	1750329	7067
11	7	52	59	98	75	70	361	1114	1240996	4120
12	1	56	37	133	86	47	361	1110	1232100	3956
13	2	36	30	124	87	82	361	1226	1503076	4714
14	2	23	16	69	74	177	361	1443	2082249	6317
15	0	5	5	17	35	299	361	1701	2893401	8213
16	1	7	3	38	70	242	361	1617	2614687	7531
17	1	4	3	38	65	250	361	1634	2669956	7648
18	0	3	6	40	80	232	361	1615	2608225	7467
19	1	2	5	29	70	254	361	1649	2719201	7753
20	1	4	5	44	99	208	361	1552	2502724	7204
21	2	3	12	46	82	216	361	1573	2474324	7177
22	2	2	5	34	79	239	361	1625	2640625	7567
23	2	11	7	96	105	150	361	1453	2111209	6243
Σ	44	603	602	2049	1669	3338	8303	31314	42620871	135140
น้ำหนัก	0	1	2	3	4	5				

จากข้อมูลในตารางทั้งสองข้างกล่าวแล้วจะได้ว่า

$$n=23, N_1=176, \sum Y_1=14092, \sum Y_1'=9811257, \sum Y_1''=60533$$

$$N_2=361, \sum Y_2=31314, \sum Y_2'=43620871, \sum Y_2''=133198$$

$$\bar{X}_1 = \frac{14092}{23 \times 176} = 3.68, \bar{X}_2 = \frac{31314}{23 \times 361} = 3.77$$

$$\bar{\sigma}_1^2 = \frac{176 \times 60533 - 9811257}{23 \times (176)} = 1.18, \bar{\sigma}_2^2 = \frac{361 \times 133198 - 43620871}{23 \times (361)} = 1.49$$

$$\bar{\sigma}_D = \sqrt{\frac{1.18}{176} + \frac{1.49}{361}} = 0.10$$

$$CR = \frac{3.77 - 3.68}{0.10} = 0.90$$

ค่า CR ณ ระดับความเชื่อมั่น .05 เท่ากับ 1.96

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า นักเรียนชายและหญิงประมาณค่าเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกเรียนทางครูไม่แตกต่างกัน

ฯลฯ

เปอร์เซนไทล์ (PERCENTILE)

การหาอันดับเปอร์เซนไทล์*

$$\text{สูตร } P_p = l + \left(\frac{pN - F}{f_p} \right) i$$

เมื่อ p แทนอันดับเปอร์เซนไทล์ที่ต้องการหา

l แทนคะแนนต่ำสุดของอันดับที่คาดว่า P_p จะอยู่

N แทนว่านวนกลุ่มตัวอย่าง

* Ibid, p ๘

$$\begin{aligned}
 F &= \text{ความถี่สะสมข้างใต้ } l \\
 f_p &= \text{ความถี่ในอัตราภาคชั้นซึ่ง } p_p \text{ อยู่} \\
 i &= \text{ความกว้างของอัตราภาคชั้น}
 \end{aligned}$$

การพิจารณาอันดับเปอร์เซนไทล์ในการแบ่งนักเรียนตามผลการเรียน

คุย * ได้เสนอมาตราในการแบ่งนักเรียนออกเป็นพวกฉลาด พวกกลาง ๆ และ พวกไม่ฉลาดไว้งั้นคือ

ถ้าจะแบ่งออกเป็น ๔ พวก ให้ใช้ Q_3 , Median และ Q_1 เป็นจุดในการแบ่ง และถ้าจะแบ่งออกเป็น ๕ พวกก็ใช้ P_{30} , P_{60} , P_{40} และ P_{20} เป็นจุดในการแบ่ง

แกเรตต์ *** (Garrett) กล่าวว่าการใช้เปอร์เซนไทล์ในการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของการสอบ จะช่วยให้สามารถเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนด้วยกันในกลุ่ม และได้เสนอว่า ถ้านักเรียนคนใดอยู่อันดับเปอร์เซนไทล์ที่ ๔๒ ก็พูดได้ว่าเขาอยู่ในระดับปานกลางในการสอบครั้งนั้น แต่ถ้าคนใดอยู่ในอันดับเปอร์เซนไทล์ที่ ๒๒ ก็อาจกล่าวได้ว่าเขาอยู่ในระดับดี

ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๐ - ๑๙๖๐ มีการตื่นตัวทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเข้าเรียนในวิทยาลัยของเด็กหนุ่มในสหรัฐอเมริกา *** เพราะปรากฏว่ามีเด็กเก้ง (ablest)

* คุย จุมสาย, สถิติศาสตร์และการวิจัย หน้า ๒๓๕

** Garrett., op. cit p. 75

*** American Association of Colleges for Teacher Education, 13 yearbook 1960, p. 106 - 108

จำนวนมากที่ไม่ยอมเข้าเรียนในวิทยาลัยซึ่งนับว่าเป็นการสูญเสียทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่ง
ในการศึกษาเหล่านี้ได้พิจารณาเด็กเก่งไว้ต่าง ๆ กัน เช่นเป็นพวก ๑๐ % ทางยอด
(ablest ten percent) ของพวกที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย, เป็นพวก ๒๕ % ทางยอด
(ablest quarter) เป็นต้น

สำหรับการถ่วงน้ำหนักนี้ ผู้คนมักจะพิจารณาเปอร์เซ็นต์ในการแบ่ง โดยให้
 P_{84} และ P_{16} เป็นจุดในการแบ่งนักเรียนเป็น ๓ พวก คือ เก่ง ปานกลาง และ
อ่อน ถ้าจะเปรียบเทียบกับเกณฑ์อื่น ๆ ก็หมายความว่า พวกเก่งเป็นพวก ๑๖ % ทางยอด
พวกอ่อนเป็นพวก ๑๖ % ทางท้าย หรือ ถ้าข้อทดสอบใดมาตรฐาน และเป็นกลุ่มตัวอย่าง
ที่ใหญ่ ก็จะเทียบได้กับพื้นที่ของการแจกแจงปกติ (normal distribution) ซึ่ง P_{84}
จะตรงกับ $+1$ S.D. และ P_{16} ก็จะตรงกับ -1 S.D. อันเป็นขีดแบ่งพื้นที่ของการ
แจกแจงปกติออกเป็น พวกเก่ง ปานกลาง และอ่อน นั้นเอง.

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอสำหรับนัยสำคัญทางสถิติ*

การรายงานผลเกี่ยวกับความคิดเห็น (public opinion) นั้นจะต้อง
มีความละเอียดมาก ความผิดพลาดที่ยอมรับได้เป็นไปได้ (allowable error) ประมาณ ๓ %
หรือ ๔ % ปัญหาขั้นต่อไปก็คือ กลุ่มตัวอย่างจะต้องมีขนาดเท่าไรจึงจะเพียงพอ การที่จะตอบ
ปัญหานี้ได้จะต้องทราบความละเอียดที่ต้องการ และข้อเท็จจริง เก่า ๆ (expected
value) และคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$N = \frac{PQ}{\sigma_p^2}$$

*

Garrett, Henry E., op.cit p.239

เมื่อ	N	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอ
	P	=	เปอร์เซ็นต์ของข้อเท็จจริงที่เรา ๆ
	Q	=	1 - P
	α_p	=	$\frac{D}{CR.}$
	CR	=	1.96 ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๓
		=	2.58 ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๑
	D	=	ส่วนเบี่ยงเบนของเปอร์เซ็นต์จากค่าจริง
	σ_p	=	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของเปอร์เซ็นต์จากค่าจริง

ในการศึกษาเรื่องนี้ทราบแล้วว่า จากการสำรวจว่า นักเรียนชั้น ม.๓ สนใจจะ
มาเลือกเรียนทางกฏประมาณ ๔๐ % ถ้ายอมให้ผิดพลาด ๓ % ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕
ดังนั้นจะได้

$$\alpha_p = \frac{.03}{1.96} = .0153$$

$$\therefore N = \frac{.40 \times .60}{(.0153)^2} = 1043$$

เพื่อป้องกันการสูญเสียของแบบทดสอบจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ

๑๑๐๐ คน.

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของข้อสอบ

คะแนนดิบจากการทดลองข้อสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

คนที่	คะแนนการสอบครั้งที่ 1 (X)	คะแนนการสอบครั้งที่ 2 (Y)
1	45	51
2	50	45
3	38	44
4	33	28
5	35	27
6	23	23
7	15	14
8	92	91
9	102	101
10	91	82
11	68	67
12	31	49
13	65	51
14	31	26
15	56	51
16	61	66
17	51	41
18	25	29
19	40	33
20	32	34
21	28	26

I
(ต่อ)

กนที	คะแนนการสอบครั้งที่ 1 (X)	คะแนนการสอบครั้งที่ 2 (Y)
22	45	43
23	42	40
24	26	21
25	34	31
26	35	19
27	38	40
28	36	34
29	41	36
30	51	41
31	40	41
32	23	23
33	90	88
34	77	74
35	42	37
36	35	37
37	86	81
38	77	76
39	41	64
40	84	80
41	35	48
42	67	72
43	43	41
44	78	85

(ต่อ)

คนที่	คะแนนการสอบครั้งที่ 1 (X')	คะแนนการสอบครั้งที่ 2 (Y')
45	86	35
46	35	39
47	42	39
48	46	47
49	33	27
50	95	92
51	37	37
52	30	31
53	33	37
54	95	94

$$\sum X = 2836$$

$$\sum Y = 2695$$

$$\sum X^2 = 152290$$

$$\sum Y^2 = 139389$$

$$\sum XY = 14400$$

สูตรสำหรับหาความเชื่อมั่นของข้อสอบ

$$\begin{aligned}
 r &= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{54 (14400) - (2836) (2695)}{\sqrt{[54 (152290) - (2836)^2][54 (139389) - (2695)^2]}} \\
 &= \frac{153680}{226173.226292} = 0.67947
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended)

คำชี้แจง. นักเรียนที่รัก ขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังทำการค้นคว้าเกี่ยวกับเหตุผลในการ
เลือกอาชีพของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียน
ในการตอบคำถามข้างล่างนี้ ขอขอบคุณ

ขอ ๑. ไปรอกกาเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หรือเก็บกำลงในช่องว่าง

ဂ. နှစ် မ.နီ.၈ မ.ဂ.၉

๖. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

ก. อาจารย์ของบิดา _____ ระกับการศึกษานองบิดา _____

อาจารย์ของมารคา ระดับการศึกษาของมารคา - - - -

ข้อ ๒. เมื่อท่านจบการศึกษาในปีแล้วท่านจะเลือกเรียนต่ออะไร

เหตุผล ๑๐

၈၇.

ข้อ ๓. ถ้าท่านไม่มีอุปสรรคใด ๆ (ไม่ถูกไต่ถามเกี่ยวกับ ศักยภาพการเงินหรือปัญหาอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ) ท่านจะเลือกเรียนทางครูหรือไม่ (โปรดกาเครื่องหมาย ✓)

☐ ^๕เลือก. จงบอกเหตุผลที่เลือก (เรียงลำดับความสำคัญของเหตุผล)

9.

12.

m.

☐ ไม่เลือก จงบอกเหตุผลที่ไม่เลือก (เรียงลำดับความสำคัญของ
เหตุผล)

๑.

๒.

๓.

แบบสอบถามเหตุผลของการเลือกและไม่เลือก
เรียนทางครูสำหรับนักเรียนชั้น มศ. ๓- และ มศ. ๕
33
30
35

นักเรียนที่รัก

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณจากนักเรียน ขอให้นักเรียนตอบคำถามนี้ตามที่
เป็นจริง เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นประโยชน์ในการศึกษากันทั่วๆ ขอบความที่นักเรียนตอบมานี้
จะถือเป็นความลับทั้งสิ้น ไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน เมื่อนักเรียนตอบแล้วจึงไม่ทราบว่า
เป็นคำตอบของใครโดยเฉพาะ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือกันครั้งนี้.

คำถามทั้งหมดมีรวม ๒๐ ข้อ

ตอนที่ ๑

ขอให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หรือกรอกข้อความตาม
สภาพที่เป็นจริง

๑.๑ เพศ ☐ ชาย

☐ หญิง

๑.๒ ชั้น ☐ มศ. ๓

☐ มศ. ๕

๑.๓ ผลการเรียนของนักเรียนเอง

๑.๓๑ ถ้านักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น มศ. ๓ ผลการสอบไล่ชั้น มศ. ๒
ได้ ☐ เปอร์เซนต์

๑.๓๒ ถ้านักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น มศ. ๕ ผลการสอบไล่ชั้น มศ. ๔
ได้ ☐ เปอร์เซนต์

๑.๔ อาชีพของบิดามารดา

- ๑.๔๑ บิดาเป็น ☐ ข้าราชการ
☐ ไม่ใช่ข้าราชการ

บิดามีอาชีพอะไร โปรดอธิบายโดยย่อ ตัวอย่างเช่น เป็นครูใหญ่ โรงเรียน
 ประจำอำเภอ เป็นทหาร บศฯ สิบตรี เป็นพ่อค้า ขายของชำ เป็นต้น.

- ๑.๔๒ มารดาเป็น ☐ ข้าราชการ
☐ ไม่ใช่ข้าราชการ

มารดามีอาชีพอะไร โปรดอธิบายโดยย่อ เช่นเดียวกับอาชีพของบิดาข้างกล่าวแล้ว

๑.๕ ระดับการศึกษาของบิดามารดา

- ๑.๕๑ บิดาเรียนจบระดับชั้น ☐ ประถม
☐ มัธยม
☐ อุดมศึกษา (มหาวิทยาลัย
 หรือเทียบเท่า)
☐ ไม่ได้เรียนหนังสือ

- ๑.๕๒ มารดาเรียนจบระดับชั้น ☐ ประถม
☐ มัธยม
☐ อุดมศึกษา (มหาวิทยาลัย
 หรือเทียบเท่า)
☐ ไม่ได้เรียนหนังสือ

โปรกตกบตอนที่ ๒ ต่อไป

ตอนที่ ๒

๒.๑ ขณะนี้นักเรียนเรียนใกล้จบปีการศึกษาแล้ว ต่อไปนักเรียนก็ต้องออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพในอนาคต นักเรียนคิดว่าจะไป...

(โปรกเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และกรอกข้อความลงในช่องว่าง

☐ เรียนต่อ

☐ ไม่เรียนต่อ

๒.๑๑ ถ้าไม่เรียน นักเรียนจะไปทำอะไร

เพราะเหตุใด

๒.๑๒ ถ้าเรียน นักเรียนจะเรียนอะไร

เพื่อไปประกอบอาชีพอะไร

๒.๒ สำหรับนักเรียนที่ตอบข้อ ๒.๑๒ นั้น คงจะมีเหตุผลบางประการที่ทำให้เลือกอาชีพดังกล่าว ขอให้นักเรียนพิจารณาเหตุผลต่อไปนี้ว่าตรงกับเหตุผลของนักเรียนหรือไม่ ถ้าตรงกับบอกว่า "ใช่" ถ้าไม่ตรงกับบอกว่า "ไม่ใช่" ตัวอย่างเช่น

เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่
(๑) ความสนุกสนาน	✓	

ถ้านักเรียนมาเลือกอาชีพนี้ เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีความสนุกสนาน ก็ให้เขียน
เครื่องหมาย ✓ ที่ช่อง "ใช่" เพียงช่องเดียว แต่ถ้านักเรียนมาเลือกอาชีพนี้
ไม่ใช่เพราะความสนุกสนาน ก็ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ช่อง "ไม่ใช่"

ถ้านักเรียนรู้สึกกังวล หรือรู้สึกท้อในข้อความใดก็ให้นักเรียนตัดสินใจตอบ
ในทางใดทางหนึ่ง โดยให้นักเรียนพิจารณาว่านักเรียนมีแนวโน้มจะเียงไปข้างใด
มากกว่า ก็ให้ห้คำตอบในทางนั้น

ต่อไปนี้เป็นเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

โปรดตอบด้วยความจริงใจ

เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่	
๑. โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ			๑
๒. ความก้าวหน้าในอาชีพ			๒
๓. ความอิสระในการทำงาน			๓
๔. ความสะดวกสบาย			๔
๕. เครื่องแบบที่หน้าสนใจ			๕
๖. รายได้			๖
๗. เกียรติ			๗
๘. อำนาจ			๘
๙. การยอมรับและยกย่องจากสังคม			๙
๑๐. การมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม			๑๐
๑๑. ความมีศักดิ์			๑๑

เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่	
๑๒. ความยุติธรรม			๑๒
๑๓. ความเสียสละ			๑๓
๑๔. อื่น ๆ (โปรดระบุ)			

๒.๓ เหตุผลข้างต้นนี้ นักเรียนคิดว่าข้อใดสำคัญที่สุด ที่ทำให้เลือกอาชีพนั้น
โปรดจัดลำดับความสำคัญของเหตุผลนั้นเพียง ๓ อันดับ โดยให้หมายเลขหน้าข้อความ
เติมลงในช่องว่างข้างล่าง

อันดับที่หนึ่ง

อันดับที่สอง

อันดับที่สาม

จบคนที่ ๒

โปรดตอบคนที่ ๓ ต่อไป

ตอนที่ ๓

๓.๑ ถ้านักเรียนไม่มีอุปสรรคใด ๆ (ไม่มีใครหรือเหตุการณ์ใด ๆ มาบังคับ)
หลังจากจบการศึกษาชั้นนี้ นักเรียนจะเลือกเรียนทางครูหรือไม่ โปรดเขียนเครื่องหมาย

✓ ลงในช่อง ☐

☐ เลือก (โปรดชี้แจงเหตุผลในข้อ ๓.๑๑)

☐ ไม่เลือก (โปรดชี้แจงเหตุผลในข้อ ๓.๑๓ หน้า ๗)

๓.๑๑ สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนทางครู โปรดพิจารณาว่าเหตุผลต่อไปนี้

ตรงกับที่นักเรียนนึกไว้มากน้อยเพียงใด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ๆ
ตัวอย่าง เช่น

เหตุผล	น้อยที่สุด	กอนข้างน้อย	ปานกลาง	กอนข้างมาก	มากที่สุด
(๑) เป็นงานเบา					✓

ถ้าเหตุผลที่ว่า "เพราะเป็นงานเบา" ตรงกับเหตุผลที่ทำให้นักเรียนมาเลือกเรียนทางครู "มากที่สุด" ก็ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มากที่สุด" แต่ถ้าไม่ตรงกับเหตุผลที่นักเรียนนึกไว้ หรือตรงน้อยที่สุด ก็ให้เขียน ✓ ลงในช่อง "น้อยที่สุด" เป็นต้น ขอให้เลือกตอบเพียงข้อใดข้อหนึ่งสำหรับเหตุผลแต่ละข้อ

ต่อไปนี้ไปทเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

โปรดตอบด้วยความจริงใจ

เหตุผล	น้อยที่สุด	กอนข้างน้อย	ปานกลาง	กอนข้างมาก	มากที่สุด
๑. เรียนจบแล้วหางานทำ ได้ง่าย					
๒. เป็นอาชีพที่มีมั่นคงและ ยั่งยืน					
๓. สอบเข้าเรียนได้ง่าย					
๔. เรียนไม่ยาก					
๕. มีทางศึกษาที่สูง ต่อไปได้.					

เหตุผล	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
๖. เป็นงานที่สบาย					๖
๗. มีวันหยุดพักผ่อนมาก					๗
๘. มีทางหารายได้พิเศษ					๘
๙. ไร้งานในการเรียนน้อย					๙
๑๐. สามารถออกไปประกอบ อาชีพได้เร็วเพราะ เรียนจบได้เป็นชั้น ๆ					๑๐
๑๑. มีโอกาสที่จะเปลี่ยนไป เรียนต่อหรือประกอบ อาชีพอื่นได้					๑๑
๑๒. มีคนเคารพนับหน้าถือตา					๑๒
๑๓. มีโอกาสได้ติดต่อกับบุคคล หลายประเภทหลายระดับ					๑๓
๑๔. มีความภาคภูมิใจที่มีลูก ศิษย์มาก อาจมีลูกศิษย์ เป็นใหญ่เป็นโตในอนาคต					๑๔
๑๕. ต้องการอบรมสั่งสอน ศิษย์ให้เป็นคนมีความรู้					๑๕
๑๖. รักษา ระวังต่อวิธีการ					๑๖

เหตุผล	น้อยที่สุด	กอนข้างน้อย	ปานกลาง	กอนข้างมาก	มากที่สุด
๑๓. มั่นใจจะปฏิบัติหน้าที่ ของครูที่ได้ไ้					๑๓
๑๔. ครูมีความยุติธรรม					๑๔
๑๕. ครูมีความเสียสละ					๑๕
๒๐. กรูรอบคอบและอดทน					๒๐
๒๑. ครูมีโอกาสนักควาหา ความรู้อยู่เสมอ ๆ					๒๑
๒๒. ครูเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ ในกานวินนธรรม เวน การแคงกาย การพูดจา กิริยามารยาท					๒๒
๒๓. ชอบและสนใจในสิ่งแวก ลอมเกี่ยวกับโรงเรียน เวน เด็กนักเรียน และ เพื่อนครู					๒๓
๒๔. อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

๓.๑๒ เหตุผลข้างต้นนี้ นักเรียนคิดว่าข้อใดสำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนมา
เลือกเรียนทางครู โปรดจัดอันดับความสำคัญของเหตุผลเพียง ๓ อันดับ โดยให้หมายเลข
หน้าของความถี่ลงในช่องว่างข้างล่าง

อันดับที่หนึ่ง

อันดับที่สอง

อันดับที่สาม

๓.๑๓ สำหรับนักเรียนที่ไม่เลือกเรียนทางครู โปรดพิจารณาว่าเหตุผลต่อไปนี้ตรงกับที่นักเรียนคิดไว้มากน้อยเพียงใด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้นเช่น

เหตุผล	น้อยที่สุด	กอนข้างน้อย	ปานกลาง	กอนข้างมาก	มากที่สุด
(๑) เกลียกเก็ก ๆ					✓

ถ้าเหตุผลที่ว่า เกลียกเก็ก ๆ ตรงกับเหตุผลที่ทำให้นักเรียนไม่เลือกเรียนทางครู "มากที่สุด" ก็ให้เขียน ✓ ลงในช่อง "มากที่สุด" แต่ถ้าไม่ตรงกับเหตุผลที่นักเรียนคิดไว้ หรือตรงน้อยที่สุด ก็ให้เขียน ✓ ลงในช่อง "น้อยที่สุด" เป็นกั้น ขอให้เลือกเพียงช่องใดช่องหนึ่งสำหรับเหตุผลแต่ละข้อ

ต่อไปนี้โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

โปรดตอบด้วยความจริงใจ

เหตุผล	น้อยที่สุด	กอนข้างน้อย	ปานกลาง	กอนข้างมาก	มากที่สุด
๑. ไม่ชอบพูดมาก					
๒. ไม่ชอบใช้วิธีกจำเจอยู่ กับเก็ก					
๓. เมื่อการกรวขอสอบและ การบ้าน					

เหตุผล	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
๔. เป็นอาชีพที่ไม่โลภโลนไม่ สิ้นเกิน					๕
๕. ไม่สามารถจะหาตัวให้อยู่ ในระเบียบวินัยของครูที่ดี ได้ ถ้าทำไม่ก็ก็เป็น ศิษย์คนพาลของผู้อื่น					๕
๖. รายได้น้อย ไม่พอเลี้ยง ครอบครัว					๖
๗. เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการ ยกย่องเท่าอาชีพอื่น					๗
๘. ไม่มีทางเป็นใหญ่เป็นโตได้					๘
๙. ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ ของตนเองได้เมื่อต้องเผชิญ กับเด็กซุกซนและเกเร					๙
๑๐. ไม่สามารถที่จะควบคุมให้ เด็กอยู่ในระเบียบวินัยได้					๑๐
๑๑. ไม่มั่นใจว่าจะสอนให้เด็ก เข้าใจได้					๑๑
๑๒. รู้สึกประหม่าและสบายเมื่อ อยู่หน้าเด็ก					

เหตุผล	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
๑๓. ไม่ชอบบังคับกับเกี่ยวเชื้ญเก็ท					๑๓
๑๔. สังกมแกบและไมทันสมัย์					๑๔
๑๕. ไมชอบอญไต่บั้งกับบัญชา ของบูกกลหลายกน เช่น หัวหน้าวิภา กรูใหญ่ กีกาวิชาการ เป็นต้น					๑๕

๑๖. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๓.๑๔ เหตุผลข้างต้นนี้ มักเรียนึกว่าข้อใดสำคัญที่สุด ที่ทำให้นักเรียน
ไม่เลือกเรียนทางครู โปรดจกลำดับความสำคัญของเหตุผลเพียง ๓ อันกับ โดยไ้หมายเลขหน้า
ขอความเต็มลงในช่องว่างข้างล่าง

อันดับที่หนึ่ง

อันดับที่สอง

อันดับที่สาม

จบตอนที่ ๓

(ขอบคุณในความร่วมมือของท่าน)

ประวัติย่อของผู้เขียน

- ชื่อประวัติ นายประมวล ศิริวัฒน์แก้ว เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘
ณ บ้านเก่า ตำบลตาขัน อำเภอบ้านคาบ จังหวัดระนอง
- ประวัติการศึกษา ประถมศึกษา – โรงเรียนประชาบาลวัดบ้านเก่า พ.ศ. ๒๔๙๙
มัธยมศึกษา – โรงเรียนประจำอำเภอบ้านคาบ พ.ศ. ๒๕๐๕
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาตอนต้น – โรงเรียนฝึกหัดครูยะเชิงเทรา
พ.ศ. ๒๕๐๗
ปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา – วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
(รุ่นที่ ๑๔ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกฟิสิกส์
วิชาโท คณิตศาสตร์)
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต – วิทยาลัยวิชาการศึกษา
(ปีการศึกษา ๒๕๑๓ สาขาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู
วิชาสามัญ ฟิสิกส์)